

BINGANA YA YESU Longaka 2 (Baleso 9)

Baleso keke na mukanda yai :

1. Kingana ya tadila Kulolula

Muntu mosi bikilaka mpangi na yandi ve mfuka Matayo 18 :21-35 pg 2

2. Kingana ya tadila Lombilu

Zuzi mosi ti nkento mosi ya mufwidi Luka 18 :1-9 pg 11

3. Kingana ke tadila Kusadisa Bampangi

Muntu ya mbote ya ntoto ya Samaria Luka 10 :25-37 pg 16

4. Kingana ke tadila lulendo ti kudikulumusa

Mufarize mosi ti kalaki mosi ya mpaku Luka 18 :9-14 pg 25

5. Kingana ke tadila Kwikama

Bampika tatu Matayo 25 :14-30 pg 32

6. Kingana ya tadila moyo na nima ya lufwa

Bantu zole ya fwaka Luka 16 :19-31 pg 41

7. Kingana ya ke tadila mvutu na beto na Ndinga ya Nzambi

Bana zole ya babakala ya tata tindaka na bilanga Matayo 21 :28-32 pg 49

8. Kingana ya ke tadila mvutu na beto na Yesu

Muntu mosi defisaka bantu bilanga na yandi Matayo 21 :33-44 pg 56

9. Kingana ya zole ke tadila mvutu na beto na Yesu

Bantu ya buyaka kukwisa na fete ya nene Luka 14 :16-24 pg 62

BINGANA YA YESU 2 (Baleso 9)

Leso 1. Kingana ya tadila Kulolula--

Muntu mosi bikilaka mpangi na yandi ve mfuka

Matayo 18 :21-35

Kikuma ya Leso :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi zola beto bakristo kulolula bantu ya sala beto mbi, sambu Nzambi me lolula beto makambo mingi. Yo yina, beto ta vanda nswalu kulolula bantu ya nkaka.

Verse ya Kulonguka :

Beno na beno, beno fweti vanda mbote ; konso muntu fweti wila mpangi na yandi mawa, yandi fweti lolula yandi mutindu Nzambi me lolulaka beto sambu na Kristo.

Efezo 4:32

Verse sambu na bana ya fioti :

« ...Konso muntu fweti . . . lolula . . . Nzambi me lolulaka beto. »

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Beto Zolana

Kizitu Yonso

Masumu Na Mono Me Kwenda

Mono Me Sila Kulanda Yesu (Verse ya nsuka—Beto Lolula Bantu ya Nkaka)

Yakobi Monaka Kimatinu (Verse ya nsuka—Beto Lolula Bantu ya Nkaka)

Kuyantika :

Mambu vandaka kumona makasi nswalu. Ntangu yandi waka makasi, mbala mingi yandi tubaka bandinga ya lungaka ve na meso ya bampangi. Yandi vandaka kusamba Nzambi kusadisa yandi na mambu yina. Yandi kwendaka na nduku na yandi Mayele sambu na kulomba yandi pardo. Mayele lolulaka yandi na kiese.

Kansi na nima ya bilumbu fioti, Mambu monaka makasi diaka. Diaka yandi tubaka bandinga ya kitoko ve. Na nima, yandi bakisaka nswalu nde yandi me sala mbi. Yandi kwendaka diaka na Mayele kulomba pardo. Kansi mbala yai, Mayele zolaka ve kulolula yandi. « Yai mbala ya zole nge me sala kaka mambu yina, » yandi tubaka. « Mbala yai, ndolula ikele ve. Yai ya nge me sala me luta ! Nge kwenda kaka. Mono zaba nge diaka ve. »

Na lesu na beto ya Bible bubuyai, beto ta mona nki Yesu longaka na mambu ya ndolula. Yesu vandaka kulonga balonguki nki mutindu bo lenda vanda mbote ti muntu diaka, na nima yandi

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

me sala nge mbi. Na nima ya malongi yina, Piere yulaka Yesu nde, « Mbala ikwa mono fweti lolula yandi ? Mbala 7 ve ? » Piere monaka nde mbala 7 ta vanda mingi. Kansi Yesu vutulaka nde : « Ve, mbala 7 ve, kansi 7 mbala makumi 70 » (Matayo 18 :21-22). Na nima, Yesu longaka kingana sambu na kutendula diaka mambu yai ya kulolula.

Malongi ya Nene ya Leso Yai na Bandambu 8 :

1.1 Mfumu mosi zolaka nde bantu na yandi ya kisalu, bo manisa bamfuka yonso na bo.

Tangila bana : Matayo 18 :23

23 Sambu Kimfumu ya Nzambi me fwanana na mfumu yina zolaka nde bantu na yandi ya kisalu yina vandaka na bamfuka na yandi, bo futa yo.

Kuyula bana ya fioti :

- Na kingana yai ya Yesu tubaka, mfumu zolaka bantu kusala nki ?
(Kufuta yandi bamfuka bo vandaka na yo.)

Kuyula bana yonso :

- Nani muntu ya ntete beto mona na kingana yai ?
(Mfumu ya kisalu)
- Mfumu yina, yandi zolaka nki ?
(Yandi zolaka nde, bantu na yandi ya kisalu ya vandaka na bamfuka na yandi, bo futa yo.)

Kuyula bana ya me yela :

- Kingana yai, Yesu fwanikisa yo na nki ?
(Na Kimfumu ya Nzambi)
- **NB :** Kimfumu (to luyalu) ya Nzambi vandaka fraz ya Yesu sadilaka mingi. Mpila Matayo sonikaka bingana, mbala mingi bo yantika na bandinga, « Kimfumu ya Nzambi me fwanana na . . . » Sambu na nki beno banza yandi sadila fraz yina ?
(Yandi ke songa beto nki mutindu bantu ke zinga na kimfumu ya Nzambi. Yo yina, yandi ke songa beto bakristo mutindu beto fweti zinga kana Yesu ke yala luzingu na beto.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala bonso bo kele mfumu ya kisalu. Bo tuba na ndinga ya ngolo nde: “Beno ke na mfuka na mono. Beno futa yo ! »

Bana yimba ti kina :

Beno ya kele na mfuka, beno futa yo !

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des “Ministères pour Chaque Enfant.”) »

1.2 Muntu mosi vandaka na mfuka ya nene, ti yandi vandaka ve na mpila kumanisa yo. Yo lombaka nde yandi ti fami yonso ti bana, bo kuma bampika sambu na kumanisa mfuka yina. Matayo 18 :24-25

Kutangila bana : Matayo 18 :24-25

24 Ntangu yandi me yantika kaka na kusala mpidina, bo kwisaka kunatila yandi muntu mosi na kati ya bantu na yandi ya kisalu, yina vandaka na mfuka na yandi ya bamilio ya mbongo.

25 Muntu yina vandaka na mbongo ya kufwana ve kufuta mfuka yina ; yo yina mfumu na yandi songaka bantu na yandi na kuteka yandi bonso mpika, ti nkento ti bana na yandi, ti bima yonso ya yandi vandaka na yo, sambu na kufuta mfuka yina.

Kuyula bana ya fioti :

- Muntu mosi ya kisalu, yandi vandaka na mfuka ya nene, to ya fioti ?
(Ya neeeeeene)
- Yandi vandaka na mpila kufuta yo, to ve ?
(Ve, ve, ve, ve, ve.)
- Bonso yandi vandaka ve na mpila kufuta mfuka yina, bo zolaka kuteka yandi ti fami na yandi bonso bampika. Ee to ve ?
(Ee. Bo zolaka kuteka bo yonso.)

Kuyula bana yonso :

- Bo natilaka mfumu nani ?
(Muntu ya kisalu ya vandaka na mfuka ya bamilio ya mbongo.)
- Keti muntu yina vandaka na mpila kufuta mfuka ya nene yina ?
(Ikele ve ata fioti.)
- Mfumu zolaka kusala nki sambu na kumanisa mfuka yina ?
(Kuteka yandi, fami yonso na yandi, ata bana na yandi, ti bima na yandi yonso.)
- Yandi ti fami ta kuma nki ?
(Bo ta kuma bampika.)

Kuyula bana ya me yela :

- Mpila bo sonikaka Bible ntete na ndinga ya Kigreki, mfuka na yandi vandaka lufutu ya bamvula 20 x 10,000. Yai lufutu ya bamvula ikwa?
(Bamvula 200,000 !)
- Ata muntu sala ngolo luzingu na yandi yonso, keti yandi lenda futa mfuka ya mutindu yina ?
(Ikele ve ata fioti. Mpila ta vanda ve ata fioti.)

- Na ntangu ya Bible, bantu kumaka bampika kana bo defaka mbongo, kansi na nima, bo vutulaka yo ve. Muntu yina ti fami na yandi ta kuma bampika tii ntangu bo manisaka mfuka yina. Kana muntu yai kumaka mpika ti fami na yandi, keti bo lenda manisa mfuka yina na luzingu na bo ?
(Ikele ve ata fioti. Nene ya mfuka yai lutaka bo yonso mingi, mingi, mingi.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana songa bima ya bo zaba ya kele nene, par example, montaine. Konso mbala, bo tuba nde, "Mfuka na yandi, nene kuluta yo !"

Bana yimba ti kina :

Mfuka muntu fweti futa

Kansi mpila vandaka ve.

1.3 Muntu ya mfuka yina bondilaka mfumu mawa. Yandi lombilaka yandi ntangu kumanisa mfuka yina. Matayo 18:26

Kutangila bana : Matayo 18 :26

26 Muntu yina ya kisalu fukamaka na makulu na mfumu na yandi. Yandi bondilaka yandi nde : « Pardon, wila mono mawa, mono ta futa mfuka na nge yonso ! »

Kuyula bana ya fioti :

- Keti muntu ya mfuka yina lombaka mfumu kuwila yandi mawa ? Ee to ve ?
(E, e, e, e, e.)

Kuyula bana :

- Muntu ya mfuka yina, yandi salaka nki?
(Yandi bondilaka mfumu na yandi nde yandi wila yandi mawa ti pesa yandi ntangu kufuta yo.)
- Yandi lombaka mfumu nki?
(Pardon, wila mono mawa.)

Kuyula bana ya me yela :

- Muntu ya mfuka lombaka nde mfumu wila yandi mawa, yandi ta futa yonso. Keti yandi yindulaka nde yandi lenda manisa mfuka yina?
(Ikele ve. Yandi zabaka mbote nde yandi lenda manisa kaka ndambu fioti ya mfuka yina. Yai vandaka kaka mpila ya kutuba. Yandi ta tula ngolo kufuta yonso ya yandi lenda.)
- Keti nge banza nde mfumu na yandi banzaka yandi lenda manisa yo ?
(Ikele ve. Yandi mpi zabaka nde mpila kumanisa yo vandaka ve.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso fukama, bo dila nde, "Pardo, mfumu, wila mono mawa."

Bana yimba ti kina :

Yandi bondila mfumu
Kuwila mono mawa.

1.4 Mfumu wilaka yandi ; yandi landaka mfuka yina diaka ve. Matayo 18 :27

Kutangila bana : Matayo 18 :27

27 Mfumu yina wilaka yandi mawa: yandi landaka mfuka yina diaka ve, kansi yandi tubilaka yandi nde : « Kwenda ka nge. »

Kuyula bana ya fioti:

- Ntangu muntu yina lombaka mawa, keti mfumu wilaka yandi mawa? Ee to ve? (E, e, e, e, e.)

Kuyula bana yonso:

- Nki salamaka na mfuka yina? (Mfumu landaka yo diaka ve.)
- Mfumu songaka yandi kusala nki ? (Kwenda ka nge.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana fukama, nge moniteur vanda bonso mfumu. Nge tedimisa bo mosi-mosi, nge tuba nde, « Mono ke landa mfuka na nge diaka ve. Kwenda ka nge. » Mwana yina telama na kiese.

Bana yimba ti kina :

Nkunga: Masumu na Mono Me Kwenda

1.5 Na nima, muntu yina kwendaka kutana ti muntu ya vandaka na yandi mfuka ya fioti ; yandi kangaka muntu yina ngolo kumanisa mfuka yina. Matayo 18 :28

Kutangila bana : Matayo 18 :28

28 Ntangu muntu yina basikaka, yandi kwendaka kukutana na nduku na yandi ya kisalu ; muntu yango vandaka na mfuka na yandi ya mbongo kansi mingi ve. Yandi kangaka yandi, ebuna yandi simbaka yandi na nkingu nde : « Futa mfuka na mono ! »

Kuyula bana :

- Muntu ya mfumu wilaka mawa, yandi kutanaka na nani ?
(Nduku ya vandaka na mfuka na yandi ya fioti.)
- Yandi simbaka muntu yina wapi?
(Na nkingu.)
- Keti beto ke simbaka muntu na nkingu konso lumbu ?
(Ikele ve. Yai ke songa nde yandi vandaka na makasi mingi na yandi. Kusimba muntu na nkingu kele kingonsa. Yo lenda kufwa muntu.)
- Yandi songaka nduku na yandi kusala nki ?
(Kufuta yandi mfuka.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala bonso bo ke simba nkingu ya muntu imaginaire. Bo tuba na makasi nde, "Kufuta mono mfuka !"

Bana yimba ti kina :

(Na makasi) "Futa mono ! Futa mono !"

1.6 Muntu yina bondilaka yandi kuwila yandi mawa, kansi yandi ndimaka ve, yandi tulaka muntu yango na boloko. Matayo 18 :29-30**Kutangila bana:** Matayo 18 :29-30

29 Muntu yango bwaka na ntoto. Yandi bondilaka yandi nde : « Wila mono mawa, mono ta futa mfuka na nge ! »

30 Kansi yandi zolaka ve ; yandi kwendaka kutula muntu yango na boloko tii kuna ya yandi fweti futa mfuka.

Kuyula bana :

- Nduku ya vandaka na mfuka ya fioti, yandi salaka nki ?
(Yandi bwaka na ntoto ti bondilaka nduku na yandi kuwila yandi mawa.)
- Yandi tubaka nde yandi ta futa mfuka yina. Keti yandi lendaka kusala yo ?
(E. Yo vandaka mfuka ya mingi ve. Yandi vandaka na mfunu ya ndambu ntangu kaka sambu na kufuta yo.)
- Muntu yina salaka nki na nduku na yandi ?
(Tulaka yandi na boloko tii yandi kumanisa mfuka yina.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala bonso nduku ya bo me kanga kutula yandi na boloko.

Bana yimba ti kina :

Mfumu wilaka yandi mawa ya mingi,
Kansi yandi me wilaka bantu ya nkaka mawa ve.

1.7 Ntangu bo songaka mfumu mambu yina, yandi vandaka na makasi mingi ; yandi tulaka muntu yina na boloko. Matayo 18 :31-34

Kutangila bana : Matayo 18 :31-34

31 Ntangu bantu ya nkaka ya ksalu monaka mambu yina kubwaka, bo monaka mawa mingi. Ebuna bo kwendaka kutubila mfumu na bo mambu yonso.

32 Mfumu na bo bingaka muntu yina ya ntete, yandi tubilaka yandi nde : « Nge kele muntu mosi ya mpamba ! Nge bondilaka mono na kulanda diaka ve mfuka yina yonso ya nge zolaka kupesa mono, ebuna mono ndimaka.

33 Nge mpi nge zolaka kuwila mpangi na nge mawa mutindu mono mosi wilaka nge mawa. »

34 Mfumu waka makasi mingi mpenza, ebuna yandi tulaka muntu yina na boloko sambu na kubaka ndola tii kuna ya yandi fweti futa mbongo yonso.

Kuyula bana :

- Nani songaka mfumu ya ksalu mambu ya me luta ?
(Bantu ya nkaka ya ksalu)
- Mfumu monaka nde muntu ya yandi wilaka mawa, yandi fweti sala nki ?
(Kuwila mpangi ya nkaka mawa mutindu mfumu me wila yandi mawa)
- Mfumu salaka nki ti muntu yina ya wilaka mpangi mawa ve ?
(Yandi tulaka yandi na boloko kumona mpasi tii ntangu yandi manisa mfuka na yandi.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bageste bonso mfumu ya ksalu. Bo songa na diboko nde bantu kukanga muntu yina, kutula yandi na boloko. Bo tuba nde, « Nge zolaka kuwila mpangi na nge mawa, mutindu mono wilaka nge mawa. »

Bana yimba ti kina :

Kuwila mpangi mawa
Bonso Mfumu lolulaka nge.

1.8 Nzambi mpi ta vanda na kiese ve kana beto lolula bantu ya nkaka, na nima Yandi me lolula beto mfuka ya nene ya masumu. Matayo 18 :35

Kutangila bana : Matayo 18 :35

Na kumanisa, Yesu tubaka nde : « Tata na Mono kele na zulu ta sala beno mutindu mosi mpi, kana muntu kubikila mpangi na yandi ya nkaka mfuka ve na ntima yonso. »

Kuyula bana :

- Yesu ke fwanikisa mfumu na kingana yai na nani ?
(Na Mfumu Nzambi)
- Na nani Yandi ke fwanikisa muntu ya mfumu lolulaka mfuka ya nene ?
(Na beto balandi ya Yesu)
- Nzambi me lolula beto mfuka ya masumu ya nene. Yandi zola nde beto sala nki na bampangi ?
(Kulolula bo mutindu Nzambi me lolula beto)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana pesa diboko ya kintwadi bo na bo. Bo tuba nde, "Nzambi me lolula mono. Mono mpi lolula nge. »

Bana yimba ti kina :

Nkunga: Mono Me Sila Kulanda Yesu (Verse ya nsuka—Beto Lolula Bantu ya Nkaka), to Yakobi Monaka Kimatinu (Verse ya nsuka—Beto Lolula Bantu ya Nkaka)

Kumanisa :

Beto yonso vandaka bambeni ya Nzambi, kansi ntangu beto lombaka Yandi pardo ti beto tulaka ntima na Yesu, Nzambi lolulaka beto mfuka yina ya nene. Na nima, Yandi zola mpi nde beto lolula bantu ya nkaka ntangu bo sala beto mbi. Bambuka Mambu na histoire beto songaka na luyantiku ya leso yai. Bambuka Piere, mpila yandi yulaka Yesu kana kulolula mbala 7 me lunga. Bo yonso zole, bo me vila mambu mosi. Bo me vila nde mfuka ya Nzambi wilaka beto vandaka NENE. Bo me vila mpi mbala ikwa Nzambi me lolula beto, ata na nima beto me tula Yandi ntima. Nzambi lolulaka beto MINGI. Yo yina, beto songa ntima ya ndolula na bantu ya nkaka.

Devoir sambu na bakristo :

Beno bana ya me balula ntima na Yesu dezia, devoir mono ke pesa beno, yo yai : Yindula mbote. Keti na ntima nge ke simba makasi na muntu ya nkaka sambu nge mona nde yandi me sala nge mbi ? Lolula muntu yina na ntima yonso. Kana yandi zaba nde nge kele mbote ve ti yandi, kwenda kusonga yandi nde nge me lolula yandi. Beto yonso vanda na ntima ya kele nswalu ya kulolula bampangi mutindu Nzambi me lolula beto.

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Kubinga bana ya me zaba Yesu ntete ve :

Kumanisa bubu yai, mono zola kuyula beno mambu mosi ya mfunu mingi. Keti nge zaba nde Nzambi me lolula nge ?

Beto yonso vandaka bambeni ya Nzambi. Keti nge me balula ntima, me lomba ndolula na Yandi, sambu nge kuvanda mbeni na Yandi diaka ve, kansi nge kituka nduku na Yandi? Kana nge zaba ve, bubu yai kele ntangu ya mbote kuzenga yo sambu nge zaba kieleka nde nge me guluka. Nzambi ta lolula nge sesepe yai kana nge ta binga zina na yandi. Bible ke tuba nde, « Konso muntu yina ta samba Mfumu Nzambi, yandi ta guluka » (Roma 10 :13b). Kana nge ke na mfunu ya kusolula na muntu na mambu yina, kwisa na mono na nima ya ecodim. Kaka tuba nde, « Mono zola balula ntima na Yesu. » Beto ta sadisa nge na kiese yonso.

===NSUKA YA LESO 1===

Leso 2. Kingana ya tadila lombilu

Zuzi mosi ti nkento mosi ya mufwidi Luka 18 :1-9

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kulolula muntu ya me sala nge mbi. Nani salaka yo ? Nani ta songa beto mpila yo salamaka ? *[Moniteur, kinga fioti. Kana mwana zola, pesa yandi nzila kutuba fioti na mambu yina.]*

Kikuma ya Leso :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi zola beto kulanda kaka kusambila Yandi, ata mvutu kwisa nswalu, to ata yo lomba ntangu.

Verse ya Kulonguka :

Ntangu yai, Yesu telaka bo kingana sambu na kulonga bo nde : "Beni fweti sambaka Nzambi ntangu yonso kukonda kulemba."

Luka 18 :1

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Lomba na Nzambi Kaka
Nzambi na mono ta pesa
Nzambi ta kuwa nge

Kuyantika :

Beto yonso ke na kiese kana beto sambila Nzambi kulomba kima mosi, ebuna yo salama kaka nswalu. Kiese ! Ntangu ya nkaka Nzambi me pesa mvutu nswalu sambu na mono. *[Moniteur, nge lenda songa bana mbala mosi ya Nzambi pesaka mvutu na bisambu na nge nswalu.]*

Kansi, kana beto samba, ti beto samba, kansi beto mona ve bonso Nzambi me sadisa, yina kele mpasi. Keti kieleka Nzambi ke wa bisambu na beto ? Keti Yandi me sila ve kusala yina ya beto samba na luzolo ya Yandi ? Nki beto fweti sala ntangu yina ? Keti beto kaka tuba nde, "Nzambi zola ve kupesa ?"

Yesu telaka kingana mosi kusonga balonguki na Yandi nki kusala kana yo ke monika nde Nzambi me wa bisambu na beto ve.

Malongi ya Nene ya Lesu Yai na Bandambu 6 :

2.1 Yesu telaka kingana kulonga nde bantu fweti samba Nzambi kukonda kulemba.

Tangila bana : Luka 18 :1

1 Ntangu yai, Yesu telaka bo kingana sambu na kulonga bo nde : "Beno fweti sambaka Nzambi ntangu yonso kukonda kulemba."

Kuyula bana :

- Yesu telaka bo nki ?
(Kingana)
- Malongi ya kingani yina nki ?
(Kulonga bo nde bantu fweti samba Nzambi ntangu yonso kukonda kulemba.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Ntete, bana sala bageste bonso bo ke tela kingana.

Na nima, bo sala bageste bonso bo ke samba Nzambi, ti bo ke landa kaka kusamba.

Bana yimba ti kina :

Nkunga : "Nzambi ta kuwa nge »

2.2 Zuzi mosi vandaka kutina Nzambi boma ve, bantu mpi ve.

Tangila bana : Luka 18 :2

2 Yesu nde : « Na bwala mosi kuvandaka na zuzi mosi yina vandaka kutina Nzambi boma ve ; yandi vandaka kuzitisa bantu ya nkaka mpi ve.

Kuyula bana :

- Nani muntu ya ntete beto mona na kingana yai ?
(Zuzi)
- Beto zaba nki mambu zole sambu na zuzi yai ?
(Yandi tina Nzambi boma ve, ti yandi zitisa bantu ya naka ve.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bo yonso songa luse ya makasi ti bageste ya nkaka bonso ya zuzi yina.

Bana yimba ti kina :

Zuzi mosi ya mbi

Tinaka Nzambi boma ve.

Yandi mpi zitisaka

Ata muntu mosi ve. Wala !

2.3 Nkento mosi ya mufwidi vandaka kulomba lusadisu ya zuzi yina.

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Tangila bana : Luka 18 :3

3 Na bwala yango yina kuvandaka mpi na nkento mosi ya mufwidi, yandi vandaka kwisa kutubila zuzi yina mbala mingi nde : 'Zenga makambu na beto na mpila nde mono kununga, ebuna mbeni na mono kubela.'

Kuyula bana :

- Nani muntu ya zole na kingana yai ?
(Nkento ya mufwidi)
- Nkento yina vandaka kusala nki ?
(Kuyangisa zuzi nde yandi zenga makambu sambu na kusadisa yandi.)
- Nkento yina yangisaka zuzi mbala ikwa ?
(Mbala mingi.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bageste kubondila zuzi kusadisa bo na mpila yandi zenga makambo.

Bana yimba ti kina :

Nkento bondila zuzi
Bondilaka yandi mbala miiiiiiingi.

2.4 Zuzi buyaka yandi mbala mingi.

Tangila bana : Luka 18 :4a

4a Zuzi yina vandaka kubuya mbala mingi na kusala mutindu nkento yina vandaka kuzola.

Kuyula bana :

- Zuzi yina buyaka yandi mbala ikwa ?
(Mbala mingi)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Mwana ya ntete songa luse ya ngolo, yandi tuba nde, « Mono ta sadisa nge ve. »

Mwana ya zole sala kiteso mosi, tii na nsuka ya bana yonso.

Bana yimba ti kina :

Zuzi buyaka yandi mbala mosi.
Zuzi buyaka yandi mbala ya zole.

Zuzi buyaka yandi mbala ya tatu.
Zuzi buyaka yandi mbala miiiii-iiiiingi.

2.5 Kansi na nsuka zuzi pindulaka mabanza, yandi sadisaka nkento yina.

Tangila bana : Luka 18 :4b-5

4b Kansi na nima, yandi tubaka na ntima na yandi nde : 'Ata mono ke tinaka Nzambi boma ve, ata mono ke zitisaka bantu ya nkaka ve,

5 kansi mufwidi yai ke yangisa mono ; yo yina, mono ta sadisa yandi. Kana ve, yandi ta kwisaka kuvutuka mbala mingi sambu na kulembisa mono !' »

Kuyula bana :

- Na nima zuzi me buya mbala mingi, yandi salaka nki ?
(Yandi pindulaka mabanza, yandi zengaka kusadisa nkento yina.)
- Sambu na nki zuzi yina pindulaka mabanza ?
(Sambu nkento yina lembisa yandi diaka ve.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala bageste bonso bo kele zuzi me lembisa mingi ya mambu yina.

Bana yimba ti kina :

Mbala mingi zuzi buyaka,
Kansi na nsuka ya' ndimaka.

2.6 Yesu nde : Zuzi ya mbi sadisaka nkento kaka sambu yandi yangisaka yandi. Ebuna Nzambi ya kele mbote, Yandi ta sadisa beto kuluta, kana beno landa kaka kusambila Yandi.

Tangila bana : Luka 18 :6-8a

6 Ebuna Mfumu Yesu tubaka diaka nde : « Beno wa mambu ya zuzi yai ya luvunu me tuba.

7 Keti Nzambi ta sadisa ve bantu yina ya Yandi solaka, bayina ke bingaka Yandi mpimpa ti mwini sambu Yandi sadisa bo ? Keti Yandi ta sukinina na kusadisa bo ?

8a Mono ke tubila beno nde Yandi ta sadisa bo nswalu. . . .

Kuyula bana :

- Yesu tubaka nde beto longuka nki na kingana yai ?
(Nzambi ta konda ve kusadisa bantu na Yandi.)
- Bambuka sambu na nki Yesu telaka kingana yai. Beto fweti sala nki na mambu na bisambu ?

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

(Beto fweti samba ntangu yonso kukonda kulemba.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana tuba na ritima :

Lomba! Lomba ! Lomba ! Lomba !

Nzambi ta sadisa bantu na Yandi !

Lomba ! Lomba ! Lomba ! Lomba !

Nzambi ta sadisa bantu na Yandi !

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga "Lomba na Nzambi Kaka".

Kumanisa :

Na kingana yai, zuzi sadisaka nkento, ata zuzi yina vandaka mbi. Yesu ke songa nde, Nzambi kele bonso zuzi yina ve. Yandi kele mbote. Zuzi yina sadisaka nkento, ata yandi zolaka ve kusala yo. Nzambi kele bonso zuzi yina ve. Nzambi **zola** sadisa bantu na Yandi. Yo yina, beto fweti lomba Nzambi mambu beto ke na yo mfunu, ti landa kaka kulomba. Beto lemba ve na bisambu, kansi beto kaka landa kulomba Nzambi na beto. Beto zaba nde Yandi ke wa, mpi Yandi zola mingi kusadisa beto.

Devoir sambu na bakristo :

Beno bana ya zaba nde beno me yamba Yesu dezia na ntima, devoir mono ke pesa beno, yo yai: Yindula mambu mosi ya mfunu ya Nzambi me tula na ntima na nge. Mambu ya nge zaba Nzambi ta vanda na kiese na yo. Nge yantika kulombila Nzambi yo konso lumbu na kati ya mposo yai.

Kubinga bana ya me zaba Yesu ntete ve :

Kana nge me zaba ntete ve nde nge me yamba Yesu, zaba nde kana nge me yamba Yandi ve, nge mpi kele mwana na Yandi ntete ve. Kansi nge lenda kuma mwana na Yandi sesepiyai kana nge ta binga zina na Yandi ti songa Yandi nde nge kele nkwa-masumu, kansi nge kwikila Yandi ti nge zola kubika masumu yina, Yandi gulusa nge ti kitula nge mwana na yandi.

Kana nge zola nde beto samba sikamosi ti nge, to kana beto tendula diaka kuluta mbote yo kele nki kupindula mabanza na Yesu, nge bikala na nima ya kalasi. Nge kuvanda na bakiti yai *awa* [Moniteur, songa wapi sika yina.] Beto ta kwisa kusadisa nge.

[Longi, kinga na nima ya kalasi ti tala mbote. Kana muntu kwisa, yula yandi nde, yandi ke sosa nki? Kana yandi zola balula ntima na Yesu, sadisa yandi na bisambu na mambu yina.]

===NSUKA YA LESO 2===

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Leso 3. Kingana ke tadila Kusadisa Bampangi Muntu ya mbote ya ntoto ya Samaria Luka 10 :25-37

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kusamba Nzambi, kulomba Yandi mambu mosi ya mfunu konso lumbu. Nani salaka yo ? Nani ta songa beto nki mutindu yo lutaka ? Kana nge me lombila Nzambi konso lumbu, kansi mambu nge me lombaka me salama ntete ve, bambuka nde Yesu longaka beto fweti LANDA kusamba. Beto fweti samba kaka mbala mosi ve, kaka mposo mosi ve, kansi konso ntangu kukonda kulemba. Beno landa kaka kusamba na mpila Yesu longaka.

Kikuma ya Leso Yai :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde beto bakristo fweti sala mbote na bantu ya nkaka, ata bo kele bampangi to banzenza, ata bo kele bantu ya beto mona bonso bambeni, ata bo kele konso nani.

Verse ya Leso Yai :

Yo yina, ntangu yonso ya beto ke mona mpila, beto sala bantu yonso mbote, nkutu bampangi na beto bakristo.

Galatians 6 :10

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Beto Zolana
O Keba Maboko
O Sadisa, O Sadisa Bampangi (Ton ya O Luvunu, Yambula)
ZOLA

Kuyantika Leso :

Pasteur mosi songaka bantu nde dibundu ta pesa makabu sambu na kusadisa bantu na province ya nkaka, sambu masa ya nene me fwa banzo na bo ti bilanga na bo bonso. Kansi bana yonso yindulaka nde, « Bo kele bampangi na beto ve. Bo kele dikanda na beto ve, ndinga na beto ve. Mfunu ikele ve kusadisa bo.”

Nki beno banza sambu na mpila bo yindulaka? Bantu yina vandaka bampangi na bo to ve? Keti Nzambi zola bakristo kusadisa bantu yina to ve ?

Na kingana mosi ya Yesu tubaka, muntu vandaka na problem bonso yina ya Yakobi. Beto kuwa mpila Yesu tubaka. Luke kapu 10 nzila ya kutanga 25.

Malongi ya nene ya lesu yai na bandambu 11 :

3.1. Lumbu mosi, muntu ya zabaka bansiku ya Nzambi kwisaka kutesa Yesu. Yandi yulaka

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des “Ministères pour Chaque Enfant.”) »

Yesu nki yandi fweti sala sambu yandi kuzwa moyo ya mvu ya mvu.

Tangila bana: Luka 10 :25

25 *Ntangu yai, longi mosi ya Bansiku kwisaka na Yesu sambu na kumeka Yandi. Yandi yulaka Yandi nde, « Longi, nki mono fweti sala sambu na kubaka moyo ya mvula na mvula ? »*

Kuyula bana :

- Nani kwisaka na Yesu ?
(Longi ya Bansiku ya Nzambi)
- Keti nge banza nde muntu yai fweti zaba Ndinga ya Nzambi mingi, to yandi ta zaba yo ve ?
(Yandi fwetu zaba yo.)
- Yandi yulaka Yesu nki ?
(Nki yandi lenda sala sambu na kubaka moyo mvu ya mvu.)

Kuyula bana ya me yela :

- Nki ndinga na verse yai ke songa nge nde ya kieleka, na ntima na yandi, yandi vandaka ve kusosa mvutu na ngiufula yina ?)
(Ndinga « kutesa ». Yandi yulaka Yesu ve na mpila ya kulonguka, kansi kaka sambu na kutesa Yandi.)

Bana lenda sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana songa bageste bonso bo ke yindula. Bo tuba nde, « Beto yula nki sambu na kutesa Yesu ?”

Bana yimba ti kina :

Longi ya Bansiku kwisaka
Sambu na kutesa Yesu.

3.2. Yesu yulaka yandi nki nsiku ya Nzambi tubaka. Ebuna yandi vutulaka nde, « Kuzola Mfumu Nzambi na ntima na nge yonso ti mpangi bonso nge mosi.

Tangila bana : Luka 10 :26-27

26 *Yesu nde : « Nki mambu bo sonikaka na Mikanda ya Bansiku ? Ntangu nge ke tangaka yo, nki mutindu nge ke bakisaka yo ?”*

27 *Longi ya Bansiku nde: ‘Nge fweti zola Mfumu Nzambi na nge, na ntima na nge yonso, na luzolo na nge yonso, na ngolo na nge yonso ti na mabanza na nge yonso’, diaka: ‘Nge fweti zola mpangi na nge bonso nge mosi.’ »*

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des “Ministères pour Chaque Enfant.) »

Kuyula :

- Ndinga Yesu pesaka katukaka na wapi ?
(Na Mikanda ya Bansiku, ya kele Ndinga ya Nzambi ya beto binga "Biblia".)
- Longi ya Bansiku pesaka nki mvutu ?
(Zola Mumu Nzambi na ntima na nge yonso, ti zola mpangi na nge bonso nge mosi. »)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana tula diboko na zulu ya ntima. Bo nikisa nitu na droite ti bo tuba, « Zola Nzambi na nge na ntima yonso. » Bo nikisa nitu na gauche ti bo tuba, « Zola mpanga na nge bonso nge mosi. »

Bana yimba ti kina :

Beto zola Nzambi
Beto zola bampangi
Yai bansiku ya Nzambi.

3.3. Yesu ndimaka nde kana yandi vandaka na mpila kusala yina yonso, yandi ta zwa moyo.

Tangila bana : Luka 10 :28

28 Yesu nde : « Nge me tuba mbote, sala mpidina ebuna nge ta vanda na moyo. »

Kuyula bana ya fioti :

- Yesu tubaka nde yandi me tuba mbote to mbi?
(Mbote.)

Kuyula bana ya me yela:

- Kana muntu sala mpidina, kana konso ntangu yandi zola Nzambi mingi ti yandi zola mpangi bonso yandi, keti yandi ta vanda na moyo ?
(Ee. KANA yandi lenda sala kaka yo konso ntangu.)
- Keti nge banza nde nge me sala kaka yo konso ntangu ?
(Ikele ve. Bible ke tuba nde beto me landa bansiku yina ve.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Nge moniteur tuba, « Zola Nzambi na ntima na nge yonso, nge ta vanda na moyo. »

Bana songa luse ya kiese.

Nge moniteur tuba, « Kansi beto me sala yo ve konso ntangu, beto ke baka ve moyo na nsiku yina.»

Bana songa luse ya mawa.

Nge moniteur tuba, "Zola mpangi bonso nge mosi, nge ta vanda na moyo. »

Bana songa luse ya kiese.

Nge moniteur tuba, « Nani me sala yo konso ntangu ? Beto ve. Yo me pesa beto moyo ve."

Bana songa luse ti sala bageste ya mawa.

Bana yimba ti kina :

Bansiku ke natila moyo ve, sambu beto me landa yo ve, ve, ve.

3.4. Muntu yina zabaka mbote nde yandi me lungisa bansiku yina ve, mpi nde muntu lenda ve lungisa yo yonso. Yo yina, yandi sosaka mpila ya kudinungisa. Yo yina, yandi yulaka Yesu, « Nani mpangi na mono yina ya nsiku ya Nzambi ke tuba ? »

Tangila bana : Luka 10 :29

29 Kansi longi yina ya Bansiku sosaka mpila ya kudinungisa. Yo yina yandi yulaka Yesu nde : 'Nani mpangi na mono yina ?'

Kuyula bana ya fioti :

- Longi yulaka Yesu nki kestio ?
(Nani mpangi na mono ?)

Kuyula bana ya me yela:

- Longi ya Bansiku sosaka mpila ya kusala nki ?
(Yandi sosaka mpila ya kudinungisa.)
- Yo yina, yandi salaka nki ?
(Yandi yulaka Yesu, Nani mpangi na mono ya nsiku ya Nzambi ke tuba ?)
- Nki zolaka kuvanda kestio ya kuluta mbote ?
(Mono be bebisa, mono me landa bansiku yina ve. Nki mutindu mono lenda guluka?)
- Longi yula Yesu 'Nani mpangi na mono yina ?' sambu yandi zolaka ve kundima nki?
(Yandi zolaka ve kundima nde yandi me landa ve bansiku ya Nzambi.)

3.5. Sambu na kupesa mvutu na ngiufula yina, « Nani mpangi na mono ? », Yesu telaka yandi kingana yai : Muntu vandaka na nzila ya kwenda na Yeriko, ebuna mayibi yibaka yandi. Bo bulaka yandi mpi ngolo.

Tangila bana : Luka 10 :30

30 Yesu nde : « Muntu mosi katukaka na bwala Yeruzalemi, yandi vandaka kwenda na bwala Yeriko. Na nzila, bamiyibi simbaka yandi, bo katula yandi bilele, bo bula yandi, ebuna bo kwenda ka bo. Bo bikisa yandi penepene na lufwa.

Kuyula bana ya fioti :

- Ntangu yina, Yesu telaka yandi nki ?
(Kingana.)

Kuyula bana ya me yela :

- Yesu telaka kingana yai na mvutu na nki kestio ?
(Na mvutu na kestio, « Mpangi na mono nani ? »)
- Na kingana yina, muntu vandaka kusala nki ?
(Kubaka nzila kukatuka na Yeruzalemi, kukwenda na bwala Yeriko.)
- Nki salamaka na nzila ?
(Bamiyibi simbaka yandi, bo katulaka yandi bilele ti bulaka yandi ngolo, tii bo bikisaka yandi penepene na lufwa.)

Bana kusala nki sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bandambu ya bana tatu. Na konso ndambu, bo sola mwana mosi kuvanda muntu ya ke kwenda na Yeruzalemi. Bana zole ya nkaka kele bamiyibi. Bo sala bageste kusonga nki me salama, kansi bo keba kubula muntu kaka bonso nsaka, kansi ya kieleka ve.

Bana yimba ti kina :

Muntu simbaka nzila ya ke kwenda na Yeriko.
Bamiyiba kangaka yandi ti bulaka yandi ngolo. Mawa ! Mawa !

3.6. Nganga-Nzambi mosi lutaka ti monaka yandi, kansi yandi lutaka na lweka ya nkaka ti bikaka muntu yina penepene na lufwa.

Tangila bana : Luka 10 :31

31 Nganga-Nzambi mosi kwisaka kuluta na nzila yina. Ntangu yandi monaka muntu yina na lweka ya nzila, yandi lutaka na lweka ya nkaka ya nzila.

Kuyula bana:

- Nani lutaka ntete ti monaka muntu yina penepene na lufwa ?
(Nganga-Nzambi lutaka ntete.)
- Yandi salaka nki ntangu yandi monaka muntu yina ?

(Yandi lutaka na lweka ya nkaka ya nzila. Yandi salaka ata kima ve sambu na kusadisa muntu yina.)

Bana kusala nki sambu na kusonga nki me salama :

Mwana mosi sala bonso yandi kele muntu ya bantu me yiba ti bo me bula. Yandi lala na ntoto ti tuba « Ooo, ooo » na ndinga bonso yandi ke mona mpasi.

Bana yonso ya nkaka sala bonso bo kele nganga-Nzambi. Bo kwisa na nzila, bo mona yandi, ebuna bo luta na lweka ya nkaka ya nzila. Bo tula luse na lweka sambu kumona yandi ve.

Bana kuyimba ti kina:

Nganga mosi kwisaka

Kansi yandi sadisaka yandi ve, ve, ve.

3.7. Na nima, muntu ya dikanda ya Levi ya Bayuda salaka kiteso mosi. Yandi sadisaka muntu yina ve.

Tangila bana : Luka 10 :32

32 Mutindu mosi, muntu mosi ya dikanda ya Levi kwisaka kukuma na kisika yango yina. Ntangu yandi monaka muntu yina, yandi mpi lutaka na lweka ya nkaka ya nzila.

Kuyula :

- Na nima, nani ya nkaka kwisaka ti monaka muntu yina ?
(Muntu ya dikanda ya Levi)
- Bantu ya dikanda ya Levi vandaka bantu ya Nzambi solaka sambu na kusadila Yandi na kati ya Nzo-Nzambi. Kansi muntu yina, yandi sadisaka muntu ya me bwa na kati ya bamiyibi nki mutindu ?
(Yandi sadisaka yandi ve ata fioti. Yandi kaka lutaka na lweka ya nzila.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Mwana ya ke sala bonso muntu ya bamiyibi me bula yandi, yandi vutuka na sika na yandi. Bana yonso ya nkaka sala bonso bo kele bantu ya dikanda ya Levi. Mosi-mosi, bo kwisa na nzila, bo mona yandi, ebuna bo luta na lweka ya nzila, kukonda kusadisa yandi.

3.8. Na nsuka, muntu ya ntoto ya Samaria kwisaka (muntu ya Bayuda zolaka ve). Ntangu yandi monaka muntu yina, yandi wilaka yandi mawa ti sadisaka yandi.

Tangila bana : Luka 10 :33—35

33 Kansi muntu mosi ya ntoto ya Samaria kwisaka kuluta na nzila yina. Yandi kwisaka kukuma na kisika muntu yina vandaka. Ntangu yandi monaka yandi, yandi wilaka yandi mawa.

34 Yandi kwendaka penepene na muntu yango. Yandi yantikaka kutula yandi mafuta ti vinu na bamputa, ebuna yandi kangaka bamputa yina. Ntangu yai yandi tulaka yandi na zulu ya mpunda na yandi, ebuna yandi nataka yandi na nzo mosi ya banzenza. Yandi sadisaka yandi kuna.

35 Na kilumbu landaka yandi bakaka ndambu ya mbongo, ebuna yandi pesaka yo na mfumu ya nzo ya banzenza. Yandi tubilaka yandi nde : 'Sadisa muntu yai. Kana nge lutisa mbongo mingi na kusadisa yandi, mono ta vutudila nge yo ntangu mono ta kwisa kuvutuka.' »

Kuyula :

- Nani muntu ya tatu ya lutaka ?
(Muntu ya Samaria.)

NB : [Longi, tangila bana ntendula yai] :

Bantu ya Samaria vandaka bantu ya zingaka penepene na Bayuda. Na bilumbu ya ntama, bantu ya nsi ya banzenza me kwelana ti bantu ya Israel. Bana na bo vandaka bantu ya Samaria. Bo vandaka bantu ya makanda zole. Yo yina, Bayuda zolaka bo ve. Bo monaka nde bantu ya Samaria vandaka mbote mingi ve bonso bo.

- Nki salamaka na ntima ya muntu ya Samaria, ntangu yandi monaka muntu yina penepene na lufwa ?
(Yandi wilaka yandi mawa.)
- Muntu ya Samaria salaka nki sambu na kusadisa muntu yina ? (Mambu iya)
(1. Yandi tulaka mafuta ti vinu na bamputa na yandi,
2. Yandi kangaka bamputa yina na lele,
3. Yandi tulaka muntu yina na zulu ya mpunda na yandi ti nataka yandi na nzo ya banzenza sambu muntu yina pema mbote,
4. Yandi songaka nde yandi ta futa yonso ya ta vanda mfunu sambu muntu yina beluka.)

Bana sala nki sambu na kusonga nki me salama :

Bana tatu sala mwa-theatre sambu na kusonga nki me salama : muntu ya bamiyibi me bula, muntu ya Samaria, ti muntu ya kebaka nzo ya banzenza. Kana bo zola, mwana lenda sala mpi bonso mpunda.

Bana yimba ti kina :

Muntu ya Samaria me kwisa
Me sadisa yandi mbote.

3.9. Yesu yulaka nani vandaka mpangi na muntu yina ya bamiyibi bulaka ?

Tangila bana : Luka 10 :36

36 Na kumanisa, Yesu yulaka yandi: « Na mabanza na nge, na kati ya bantu yai yonso tatu, nani vandaka mpangi ya muntu yina ya bamiyibi simbaka ? »

Kuyula bana :

- Na nsuka ya kingana, Yesu yulaka nki kestio ?
(Na kati ya bantu tatu na kingana, nani vandaka mpangi ya muntu yina ?)

Bana yimba ti kina :

Nani vandaka mpangi na yandi ?
Yesu kuyufulaka.

3.10. Longi ndimaka nde mpangi vandaka muntu ya wilaka yandi mawa.

Tangila bana : Luka 10 :37a

37a Longi ya Bansiku nde : « Mpangi na yandi, muntu yina wilaka yandi mawa. »

Kuyula :

- Nani pesaka mvutu na kestio yina ?
(Longi ya Bansiku. [Moniteur, Bambuka nde yandi vandaka muntu ya kwisaka kutesa Yesu. Yesu vandaka kutubila yandi kingana yina.])
- Yandi pesaka nki mvutu na kestio ya Yesu, 'Nani vandaka mpangi ya muntu ya bamiyibi bulaka ?'
(Mpangi vandaka muntu ya wilaka yandi mawa.)

Bana yimba ti kina:

Mpangi muntu yina
wilaka yandi mawa.

3.11. Yesu tubaka na nsuka nde, longi ya Bansiku kwenda kusala mutindu yina, kubaka konso muntu bonso mpangi na yandi.

Tangila bana: Luka 10 :37b

37b Ebuna Yesu nde: "Nge mpi kwenda kusala mutindu mosi. »

Kuyula :

- Na nsuka, Yesu songaka longi ya Bansiku kusala nki ?
(Kusala mutindu mosi. Yai zola tuba, kusala na konso muntu bonso yandi kele mpangi na yandi.)

- Kana yandi sala na konso muntu bonso mpangi na yandi, keti yandi mpi lenda tala mambu ya dikanda to ndinga, to mambu ya nkaka bonso yo ? (Ikele ve. Yandi kaka sosa kusala mbote na bantu yonso.)

Kumanisa :

Nzambi zola bantu na Yandi kusonga luzolo na bantu yonso—ata yandi kele muntu ya dikanda ya nkaka to ntoto ya nkaka, ata bo ke monika bonso bambeni. Muntu ya ke na mfunu ya lusadisu ikele mpangi na beto. Beto bakristo sala mbote na bantu yonso.

Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu :

Beno bakristo, mono ke pesa beno devoir yai : Na mposo yai, tala mbote nani ke na mfunu ya lusadisu, ebuna kwenda nswalu kusadisa yandi, kusala yandi mbote, ata yandi ikele nani.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka ikele bana na kati na beno ya me balula ntima na Yesu ntete ve. Mbala ya nkaka nge ke yindula nde, « Mono ta vanda mbote, ebuna Nzambi ta ndima mono. » Kansi kutuba mbote, ata muntu mosi ve me sala mbote na mpila Nzambi zola. Bible ke tuba nde, « Ata muntu mosi ve ke salaka mambu yina ya Nzambi ke zolaka » (Roma 3 :10).

Yindula Longi ya kwisaka na Yesu. Yandi songaka Yesu nde yandi me zola mpangi na yandi bonso yandi mosi, kansi yandi zolaka kunwana mpangi na yandi vandaka nani. Yesu songaka yandi kingana yai sambu yandi kundima na nsi ya ntima nde, kieleka, yandi me lungisa nsiku yina ve.

Nge mpi, nge me lungisa bansiku ya Nzambi ve. Kiteso mosi na beto yonso bantu. Bible ke tuba nde “Bantu yonso me bikisaka nzila ya Nzambi, bo yonso me vilaka. Ata muntu mosi ve ke salaka mambu ya mbote, ata mosi ve » (Roma 3 :12).

Kansi zaba nde, ata nge me vilaka, Nzambi zola nge. Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu sambu na kufuta mfuka ya masumu na nge. Yesu telamaka ; Yandi kele na moyo bubuyai. Yandi ke na ngolo kugulusa nge. Kaka binga zina na Yandi bubu yai. Lomba Yandi pardo. Yandi ta gulusa nge bubuyai. Yandi sukula ntima na nge ; Yandi ta kitula nge mwana na Yandi, mukristo. Kana nge zola solula mambu yina, beto ta vanda na kiese kusadisa nge. Na nima ya kalasi ya ecodim, kwisa vanda na bakiti yai awa. [*Moniteur, songa bakati yina.*] Mono ta kwisa kusolula, mpi kuyangalala ti nge.

===NSUKA YA LESO 3===

Leso 4. Kingana ke tadila lulendo ti kudikumumusa—

Bisambu ya Mufarize ti Kalaki ya Mpaku Luka 18 :9-14

Kulanda devoir ya leso me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kutala mbote nani ke na mfunu ya lusadisu, ebuna kwenda nswalu kusadisa bo, kusala bo mbote, ata bo kuvanda nani. Na kati na beno, nani mekaka kusala mambu yina? Nani ta songa beto nki yandi salaka, ti nki mutindu yo lutaka ? *[Moniteur, kana bana ke na mvutu, pesa bo mwa-minute kutuba, ebuna pesa bo felisatio sambu bo me meka kusala devoir.]*

Kikuma ya leso yai :

Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde Nzambi zola ve beto kwisa na Yandi na lulendo, kansi na mabanza ya kudikumumusa.

Verse ya kulunguka :

. . . Nzambi ta kulumusu bantu yina yonso ke kudinangula, ebuna Yandi ta nangula bayina yonso ke kudikumumusaka.

Luka 18 :14A

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti leso yai :

Kudikumumusa na Meso ya Nzambi
Mfumu Zaba Nzila na Mono
Mo' ta Kwisa na Nzambi na Lulendo Ve

Kuyantika Leso :

Mbala mingi moniteur na bwala Botombi, yandi lombaka bana kusamba Nzambi na nsuka ya kalasi ya ecodim. Kansi mwana mosi zina ya Tali, moniteur lombaka yandi kusamba ve. Konso mposo, Tali vandaka kuboka, « Mono ! Mono ! Mono ! » na ntangu ya kusamba. Kansi ata mbala mosi moniteur bingaka yandi. Sambu na nki ?

Mposo mosi, Tali bingaka ngolo, « Mono ! Mono ! » Yandi telemaka. Yandi simbaka moniteur na lele na yandi. « Mono ! Mono zola samba ! »

« Kima ve, » moniteur tubaka. Nge samba.

Tali yantikaka. « Nzambi, mersi sambu bo me pesa mono nzila kusamba. Nzambi, Nge zaba nde mono lenda samba mbote, kuluta bana yonso ya nkaka. Mono zaba kusamba kitoko. Mono kele sala yonso ya Nge zola. Mono kele awa na ecodim konso mposo. Mono tanga Bible na mono. Mono ke nwanake ve. Mbote nde bo me binga mono kusamba bubuyai. Bisambu na mono kitoko. Mono mukristo ya mbote. Mono....»

Moniteur tulaka diboko na mupeka ya Tali. « Kinga fioti, » yandi lombaka.

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Bana yonso tubaka nde, « Matondo !”

Moniteur yulaka Tali nde, « Nge ke samba nani—Nzambi, to nge mosi ? »

Tali tubaka kima ve.

Moniteur tubaka nde, « Nani kele mbote ti kitoko yonso—nge to Nzambi ?”

Tali tubaka kima ve.

Tali vandaka na probleme ya nene—probleme ya lulendo. Bantu ya nkaka na ntangu ya Yesu vandaka na probleme kiteso mosi. Yesu tubaka kingana mosi kulonga beto mabanza ya Nzambi na mambu yai ya lulendo. Beto mona yo na Luka 18, yantika na nzila ya kutanga 9.

Malongi ya nene ya leso yai na bandambu 6 :

4.1. Yesu telaka kingana na bantu ya tulaka ntima nde bo bantu ya mbote kuluta bantu ya nkaka.

Tangila bana : Luka 18 :9

9 Yesu taka mpi kingana yai na bantu ya nkaka yina vandaka kubanza nde bo kele bantu ya mbote, bayina vandaka mpi kusaula bantu yonso :

Kuyula bana:

- Yesu tubaka kingana yai na nani ?
(Na bantu ya tulaka ntima nde bo bantu ya mbote, bantu ya nkaka bantu ya mbi._

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso nikisa musapi bonso bo kele longi kingana.

Bana yimba ti kina :

Yesu longaka kingana
Na bantu ya banzaka bo mbote,
Tu bantu ya nkaka mbi.

4.2. Bantu zole kwendaka na nzo-Nzambi sambu na kusamba—mosi Mufarize ti mosi kalaki ya mpaku.

Tangila bana : Luka 18 :10

10 Kuvandaka na bantu zole, bo kwendaka na Nzo-Nzambi sambu na kusamba. Muntu mosi vandaka Mufarize, ebuna muntu ya nkaka vandaka kalaki yina futisaka bantu mpaku.

Kuyula bana ya fioti :

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des “Ministères pour Chaque Enfant.)) »

- Na kingana ya Yesu, bantu ikwa kwendaka na Nzo-Nzambi ?
(Bantu zole.)
- Bo kwendaka na nzo-Nzambi sambu na kusala nki ?
(Sambu na kusamba.)

Kuyula bana ya me yela :

- Muntu ya ntete nani ?
(Mufarize.)
- Muntu ya zole nani ?
(Kilaka ya futisaka bantu mpaku.)
- Na bisika ya nkaka na Bible, yo songa beto nki sambu na Bafarize ? Bo bantu ya nki mutindu?

(Bo bantu ya zabaka Ndinga ya Nzambi mingi, ti bo zolaka kulanda yo na konso mambu ya fioti, kansi yo me pesa bo bonso lulendo. Bo monaka nde bo vandaka mbote kuluta bantu ya nkaka, sambu bo me longuka Bible mingi. Mbala mingi mpi, bo vandaka bantu ya vandaka kusosa mpila ya kukanga Yesu.)
- Beto zaba nki sambu na bilaki ya bantu futisaka mpaku ?
(Bantu zolaka bo ve sambu bo salaka kisalu sambu na Roma, mpi sambu mbala mingi bo vandaka bamiyibi.)
- Kana beto yindula kaka na kimuntu, na kati ya bantu zole yai, nani vandaka muntu ya mbote, ti nani muntu ya mbi ?
(Mufarize muntu ya mbote ti kalaki ya mpaku muntu ya mbi na mpila ya bantu ke mona.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana zole telama na ntwala ya kalasi bonso mufarize ti kalaki ya mpaku.
Mufarize sala bageste bonso yandi ke tanga Bible mingi, mpi ke samba mingi.
Na nima, bantu zole kwenda kufuta mpaku na kalaki ya mpaku. Bo songa na luse ti na nitu nge bo zola yandi ve. Na nsuka, yandi yiba bo yonso zole.

Bana yimba ti kina :

Bafarize zabaka Bible mingi
Yo yina bo bantu ya lulendo
Bilaki ya mpaku vandaka
kaka bamiyibi.

4.3. Na bisambu na yandi, Mufarize tubaka kaka mambote na yandi kuluta bantu ya nkaka.

Tangila bana : Luka 18 :11-12

11 Mufarize yina kwendaka kutelama mwa-ntama yandi mosi, ebuna yandi sambaka

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

mutindu yai nde: 'Nzambi, mono ke pesa Nge mersi, sambu mono kele ve bonso bantu yonso yina kele bamiyibi, bantu ya luvunu ti bantu ya pite. Mono ke pesa Nge mersi mpi sambu mono kele ve bonso kalaki yai ya mpaku.

12 Na konso mposo mono ke buyaka kudia mbala zole sambu na kusamba Nge ; bima yonso ya mono ke bakaka, mono ke kabisa yo na bandambu kumi, ebuna ndambu mosi mono ke pesa Nge makabu.'

Kuyula bana :

- Sambu na nki Mukarize monaka nde yandi vandaka mbote ?
(Sambu na bisambu na yandi ti bima ya mbote ya yandi salaka.)

Kuyula bana ya me yela :

- Ntangu yandi pesaka Nzambi mersi, yo vandaka ve sambu na mambote ya Nzambi, kansi sambu na nki ?
(Sambu na kusonga mambote na yandi kuluta bantu ya nkaka.)
- Nge mona nde centre ya bisambu na yandi vandaka nani—Nzambi, to yandi mosi ?
(Kaka yandi mosi.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala bageste ya ke songa lulendo ya Mufarize yina.

Bana yimba ti kina :

Mufarize yindulaka kaka
Mambote na yandi mosi.
Lulendo, Mawa! Lulendo!

4.4. Kansi bisambu ya kalaki ya mpaku songaka kudikulumusa mingi. Yandi ndimaka mbi na yandi ti lombaka Nzambi kaka mawa.

Tangila bana : Luka 18 :13

13 Ebuna kalaki yina ya mpaku telamaka ka yandi mwa-ntama fioti. Yandi vandaka kumona mpila ve na kutala na zulu. Kansi yandi vandaka kubula na ntulu na yandi sambu na kusonga mawa na yandi. Yandi vandaka kutuba nde, 'Nzambi, wila mono mawa, sambu mono kele muntu ya masumu.'

Kuyula bana :

- Nki mutindu bisambu ya kalaki ya mpaku vandaka luswaswanu ti bisambu ya Mufarize ?
(Bisambu ya Mufarize vandaka kaka lulendo, kansi bisambu na kalaki ya mpaku, yo vandaka ya lulendo ve. Yandi kudikulumusaka na ntwala ya Nzambi.)

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Musoniki: Mama Lorella Rouster, des 'Ministères pour Chaque Enfant'

- Kilaka ya Mpaku, yandi lombaka Nzambi nki ?
(Kuwila yandi mawa sambu mono muntu ya masumu.)
- Nki mutindu yandi songaka mawa sambu na masumu na yandi ?
(Kubula na ntulu na yandi)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala geste bonso Kalaki ya Mpaku ya vandaka na mawa sambu na masumu na yandi.

Bana yima ti kina :

Nkunga "Kudimulusa na Meso ya Nzambi"

4.5. Yesu tubaka nde Nzambi ndimaka bisambu ya muntu ya kudikulumusaka na ntwala na Yandi, kansi Yandi ndimaka ve bisambu ya muntu ya lulendo.

Tangila bana : Luka 18 :14a

14a Ebuna Yesu tubaka diaka nde : « Mono ke tubila beno nde ntangu kalaki yai ya mpaku vutukaka na nzo na yandi, Nzambi ndimaka yandi, kansi Yandi ndimaka Mufarize yina ve.

Kuyula :

- Na kati ya bantu zole na kingana yina, Nzambi ndimaka nani ?
(Kalaki ya mpaku ya vandaka kulomba nde 'Nzambi kuwila mono mawa.')
- Nzambi ndimaka nani ve ?
(Mufarize ya lulendo)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana zole ya salaka bonso Mufarize ti Kalaki ya Mpaku na 4.2, bo vutuka na ntwala ya kalasi. Mwana ya tatu ta sala bonso Nzambi.

Bantu 2 yina, bo ke songa bageste ya lulendo ti ya mawa sambu na masumu.

'Nzambi' tala mpila bo ke sala. Na Mufarize, Yandi tuba nde, « Nge me ndima masumu na nge. Mono ndima nge na fami na Mono.

Na Kalaki ya Mpaku, Yandi tuba nde, « Nge muntu ya lulendo. Mono lenda ndima nge ve ata fioti. » Ebuna Yandi kula muntu ya lulendo.

Yandi baka diboko ya muntu ya lombaka pardo, bo kwenda, maboko na maboko.

Bana yimba ti kina :

Nkunga « Kudikulumusa na Meso ya Nzambi » diaka.

4.6. Malongi Yesu basikaka na kingana yina : Nde bantu ya lulendo, Nzambi ta ndima bo ve, kansi bantu ya kudikulumusa, bo bantu Yandi ta ndima.

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Tangila bana : Luka 18 :14b

14b Sambu Nzambi ta kulumusu bantu yina yonso ke kudinangula, ebuna Yandi ta nangula bayina yonso ke kudikumusaka.

Kuyula:

- Kana bantu kudinangula, Nzambi ta sala bo nki ?
(Yandi ta kulumusa bo.)
- Kana bantu kudikumusaka, Nzambi ta sala bo nki ?
(Yandi ta nangula bo.)
- Keti Nzambi zola lulendo ?
(Ikele ve ata fioti.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sadila maboko na bo na kusonga 'nangula' ti 'kulumusa'.

Bana yimba ti kina :

Nkunga : 'Mo Ta Kwisa na Nzambi na Lulendo Ve'

(Ton na anglais : ' It Ain't Gonna Rain No More ')

Mo' ta kwisa na Nzambi

Mo' ta kwisa na lulendo ve

Mo' ta kudikumusaka na ntwala n'Yandi

Mo' ta kwisa na lulendo ve

Kumanisa :

Nzambi zaba ntima na beto. Mbala ya nkaka beto lenda kusa bantu ya nkaka, kansi Yandi zaba nde beto kele bantu ya mbi. Nsiku ya ntete kele nde beto bambuka Yandi kele Nzambi, beto zitisa Yandi na mpila ya ke lunga na Nzambi. Kana beto kele lulendo, yo kele bonso beto me kuditula beto mosi na sika ya Nzambi. Masumu ya nene, mbi ya nene.

Nzambi kele na kiese na bisambu ya ke bambuka nde Yandi kele Nzambi, ti beto kele bankwa ya mbi. Yandi kuwa bisambu bonso yo, Yandi ke na kiese na yo, Yandi ke ndima yo.

Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu :

Beno bakristo, beno ya zaba nde beno me balula ntima na Yesu, devoir mono ke pesa beno yo yai: Na mposo yai, tambula na kudikumusaka na ntwala ya Nzambi, ti samba sambu na kupesa Nzambi lukumu, kansi nge mosi ve.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Musoniki: Mama Lorella Rouster, des 'Ministères pour Chaque Enfant'

Kansi mbala ya nkaka, nge zaba ve nde nge me balula ntima na Yesu. Lulendo ya nene kele kuyindula nde nge ke na mfunu ya Yesu ve. Nge lenda ve kudiguluka. Kaka Yesu, Mwana ya Nzambi lenda gulusa nge.

Keti nge ta kudikumusa bubu yai, ti ndima nde nge kele na mfunu na Yandi ? Ketu nge ta binga Yandi bubuyai kulomba Yandi kulolula masumu na nge mpi kukitula nge mukristo ya kieleka ? Kana nge ta binga Yandi mutindu yina bubuyai na ntima ya kieleka, nge ta butuka ya mpa. Yesu ta pesa nge moyo na Yandi, moyo mvu ya mvu.

===NSUKA YA LESO 4===

Leso 5. Kingana ke tadila Kwikama-- Bampika tatu Matayo 25 :14-30

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kutula ngolo kutambula na kudikumusa na ntwala ya Nzambi, ti na bisambu, kupesa Yandi lukumu, kansi nge mosi ve. Nani bambukaka kusala yo na mposo me luta ? Nki mutindu na devoir yina ? Nani monaka mpasi kusala yo ? Nki pesaka nge mpasi ya kuluta ? *[Moniteur kusamba Nzambi nde bana ta baka ngolo ya Mpeve sambu bo kuma bantu ya kudikumusa kansi ya lulendo ve.]*

Kikuma ya Leso Yai :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi me pesa na konso mukristo bima ti mayele, ti Yandi zola beto kusadila yo sambu na Yandi na mpila mosi ya kwikama, na mpila nde yo yela.

Verse ya Leso Yai :

Muntu yina ya bo lenda tula ntima na bima ya fioti, bo lenda tula yandi mpi ntima na bima ya nene ; muntu yina ya bo lenda tula ntima ve na bima ya fioti, bo lenda tula yandi ntima mpi ve na bima ya nene.

Luka 16 :10

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Kilumba Yai Nzambi Me Sala

Sosa Ntete, verse 3, 4 :

Nzambi me pesa makabu na beto

Na beto bakristo-o-o

Beto sadila yo sambu na Yandi

Alelu, Aleluya !

Bo ya sadila yo, Nzambi ta yika

Makabu ya nkaka-a-a

Bo ya bumba yo, Ya' ta katula

Alelu, Aleluya !

Kuyantika Leso :

Mwana mosi zina ya Yordani vandaka na nzo ya nduku na yandi. Bo vandaka kukatula mbuma mosi ya kitoko na nti na lupangu na yandi. Bo kudiaka yo mingi. Yordani zolaka mbuma yina. "Ntomo ! Mbote kana beto vandaka na nti ya butaka bambumu bonso yo," yandi tubaka. "Sambu na nki Nzambi me pesa beno mbuma yai ya kitoko, kansi beto ve?"

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Nduku talaka yandi ngolo. Yandi bakaka mbumu mosi ya nduku na yandi me losa na ntoto. Yandi me manisa kudia yo, ebuna yandi losaka yo. Yandi pesaka mbuma yina na Yordani. « Nzambi me pesa nge, » yandi tubaka. « Baka nkeni na bo ti kuna yo. Na nima kaka ndambu ya bangonda, yo ta yela. Ntama ve, nge ta vanda na bambuma ya ntomo mingi. »

Kansi Yordani kunaka yo ve. Na mvula na nima, yandi kwendaka diaka na nzo ya nduku na yandi. “Mbote beto vandaka na bambuma ya ntomo bonso yai,” yandi tubaka. “Kana mono vandaka na yo, mono zolaka kusadisa bansukami.

Bana, sambu na nki Yordani vandaka na bambuma yina ve ? (Ee, sambu yandi kunaka ve nkeni ya Nzambi pesaka yandi. Nzambi pesaka yandi nkeni, kansi yandi vandaka kwikama ve kukuna yo.)

Yesu telaka kingana mosi ndambu bonso yai, ke tadila nki mutindu kuvanda kwikama na yina ya Nzambi pesa beto. Yo kele na Matayo kapu 25. Beto ta yantika na nzila ya kutanga 14.

Malongi ya nene ya leso yai na bandambu 8 :

5.1 Muntu mosi kwendaka na voyage, ebuna yandi bikilaka bampika na yandi bima na yandi.

Tangila bana : Matayo 25 :14

14 Kimfumu ya Nzambi me fwanana na muntu mosi yina kanaka na kubikisa nzo na yandi na kwenda kutambula ; yandi bingaka bampika na yandi, yandi bikilaka bo bima na yandi.

Kuyula bana :

- Mbala mingi, Matayo sadilaka fraz yai, « Kimfumu ya Nzambi. » Fraz yina, yo zola tuba nki ?
(Nzambi ke yalaka na luzingu ya bantu.)
- Muntu ya kwendaka kutambula, yandi ke songa nani ?
(Yandi ke songa Yesu. Yesu tubaka nde Yandi ta vutuka na zulu, kansi Yandi ta vutuka lumbu mosi na ntoto yai diaka.)
- Muntu yina, na ntwala kukwenda, yandi salaka nki ?
(Yandi kabisaka bima na yandi na bantu ya kisalu na yandi.)
- Bima yina—keti yandi pesaka yo ya kupesa, to yandi defisaka bo sambu bo sadila yo na absence na yandi ?)
(Yandi defaka yo. Beto bakisa yai, sambu yandi lombaka bo kupesa yandi rapport nki mutindu bo sadilaka bima na yandi.)

Bana sala nki sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bandambu ya iya. Na konso ndambu, mosi ta vanda mfumu, ti tatu ta vanda bantu ya kisalu.

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des “Ministères pour Chaque Enfant.”) »

Mfumumu sala bageste bonso yandi ke pesa bima na bantu tatu yina, bo baka yo. Na nima, mfumumu simba nzila, yandi kwenda (kansi bo basika ve na salle ya kalasi.)

Bana yimba ti kina :

Mfumumu mosi pesaka
bansadi na yandi bima
Ebuna yandi basikaka,
Kukwenda kutambula.

5.2 Yandi pesaka basielo yina mutindu na mutindu : bibende 500, 200, ti 100.

Tangila bana : Matayo 25 :15

15 Yandi pesaka ndambu ya mbongo na konso muntu na kati na bo mutindu vandaka mayele na bo : na muntu ya ntete, yandi pesaka bibende nkama tanu ya wolo ; na muntu ya zole, bibende nkama zole ; na muntu ya tatu, bibende nkama mosi. Ebuna yandi simbaka nzila, yandi kwenda.

Kuyula bana :

- Keti nkwa-nzo pesaka konso muntu kiteso mosi ?
(Ikele ve. Mosi bakaka bibende 500, mosi 200, mosi 100.)

Bana sala nki sambu na kusonga nki me salama ?

Na konso ndambu ya bana, mfumumu ta tanga mbongo ti pesa yo na bansadi na yandi : 500 na mosi (tanga 100, 200, 300, 400, 500) ; 200 na mosi ; kaka 100 na mosi.
Basadi sala bageste bonso bo ke baka yo.

Bana yimba ti kina :

Muntu mosi bakaka nkama tanu
Muntu mosi bakaka nkama zole,
Muntu mosi bakaka nkama mosi.
Yai mbongo ya bo bakaka.

5.3 Bantu ya bakaka bibende 500 ti 200, bo sadilaka yo sambu na kuzwa 500 ti 200 diaka.

Tangila bana : Matayo 25 :16-17

16 Muntu yina bakaka bibende nkama tanu kwendaka nswalu kusadila yo kisalu ya komersa, ebuna yandi bakaka diaka bibende nkama tanu ya wolo na zulu na yo.

17 Mutindu mosi mpi, muntu yina bakaka bibende nkama zole, yandi bakaka diaka bibende nkama zole ya wolo na zulu na yo.

Kuyula bana :

- Bantu ya bakaka bibende 500 ti 200, bo salaka nki na bibende yina ?
(Bo sadilaka yo ksalu ya komersa.)
- Ebuna, nki salamaka ?
(Bo yonso zole bakaka mbongo diaka na zulu ya yina ya mfumu na bo pesaka.)
- Ebuna, ntangu yai, muntu ya ntete, yandi ke kuma na bibende ikwa ?
(500 +500 =1,000)
- Ti muntu ya bakaka 200, yandi me kuma na ikwa ?
(200 +200 =400)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Na konso ndambu ya bana, basadi ya bakaka 500 ti 200, bo kwenda kusala comersa na mbongo na bo.

Na nima, bo vutuka, bo songa na ndambu na bo nde, « Tala, mono sadila mbongo yina, ebuna mono me zwa mbongo ya nkaka. »

Bana yimba ti kina :

Muntu ya bakaka 500,

Yandi sadilaka yo.

Yandi zwaka 500 ya nkaka.

O, lala, lala !

Muntu ya bakaka 200,

Yandi sadilaka yo.

Yandi zwaka 200 ya nkaka

O, lala, lala !

5.4 Kansi muntu ya bakaka bibende 100, yandi sadilaka yo ve, kansi yandi bumbaka yo na dibulu.

Tangila bana : Matayo 25 :18

18 Kansi muntu yina bakaka kaka bibende nkama mosi mpamba, yandi kwendaka kutimuna dibulu na ntoto, ebuna yandi bumba mbongo ya mfumu na yandi muna.

Kuyula bana :

- Muntu ya bakaka bibende nkama mosi (100), yandi sadilaka yo ve, kansi yandi salaka nki na yo?
(Yandi timunaka dibulu, yandi bumbaka yo na nsi ya ntoto.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Na konso ndambu ya bana, bana ya bakaka 100, bo songa boma, bo sala geste bonso bo ke timuna dibulu, bo bumba mbongo na dibulu yina.

Bana yimba ti kina :

Kansi!

Muntu ya bakaka bibende 100

Yandi sadilaka yo ve.

Yandi kwendaka kubumba yo,

Kubumbu yo na dibulu.

5.5 Ntangu mfumu vutukaka, yandi lombaka rapport ya bantu ya ksalu na yandi.

Tangila bana : Matayo 25 :19

19 "Ntangu mingi lutaka, na nima mfumu yina kwisaka kuvutuka, ebuna yandi yantikaka kutanga mbongo na yandi ti bo.

Kuyula bana :

- Ntangu ikwa lutaka na nima ya mambu yai ?
(Ntangu mingi)
- Mfumu kwisaka kusala nki ?
(Kuvutuka)
- Na nima yandi me vutuka, yandi salaka nki ?
(Yandi yantikaka kutanga mbongo na yandi ti bo. Yai zola tuba nde, yandi lombilaka bo rapport ya mbongo yina.)
- Bambuka nde, mfumu ke songa Yesu. Bantu ya ksalu, nge yindula nde bo songa nani ?
(Beto basadi ya Yesu.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Na konso ndambu ya bana ya ke sala baseneti, mfumu vutuka. Yandi binga bantu ya ksalu, ti yandi lombaka bo kupesa yandi rapport ya mbongo ya yandi pesaka bo.

Bana yimba ti kina :

Mfumu vutukaka ;

Ya' lombaka rapport ya bansadi.

5.6 Bantu ya sadilaka bibende yina, bo pesaka rapport nde bo me yika mbongo ya nkaka. Mfumu vandaka na kiese mingi na bo, ebuna yandi pesaka bo mbongo kuluta.

Tangila bana : Matayo 25 :20-23

20 Muntu yina bakaka bibende nkama tanu ya wolo, yandi kwisaka kuvutula bibende nkama tanu ya nkaka. Yandi nde : "Mfumu, nge pesaka mono bibende nkama tanu. Tala bibende nkama tanu ya nkaka ya mono me bika kubaka na zulu na yo.

21 *Mfumu na yandi nde : « Kele mbote ; nge kele muntu mosi ya mbote ya mono lunga kutula ntima. Mono pesaka nge mbongo fioti, ebuna nge me bika kusadila yo mbote. Yo yina, mono ta pesa nge mbongo mingi. Kwisa, beto sepela ti nge ! »*

22 *Na nima, muntu yina bakaka bibende nkama zole ya wolo, yandi kwisaka kutubila mfumu na yandi nde : “Mfumu, nge pesaka mono bibende nkama zole. Tala nkama mosi ya nkaka ya mono me bika kubaka na zulu na yo.”*

23 *Mfumu na yandi nde: ‘Kele mbote ; nge kele muntu mosi ya mbote ya mono lunga kutula ntima. Mono pesaka nge mbongo fioti, ebuna nge me bika kusadila yo mbote. Yo yina, mono ta pesa nge mbongo mingi. Kwisa, beto sepela ti nge !’*

Kuyula bana :

- Muntu ya bakaka 500, ntangu yandi vutulaka 1,000, nki vandaka mvutu ya mfumu na yandi ?
(Yandi vandaka na kiese na nsadi yina, sambu yandi me songa nde yandi kele muntu ya bo lenda tula ntima. Mfumu pesa nsadi yina mbongo mingi diaka.)
- Muntu ya sadilaka 200 sambu na kubaka 100 ya nkaka, nki mvutu ya mfumu sambu na yandi ?
(Kiteso mosi. Yandi vandaka na kiese mingi na yandi, ti yandi pesaka sielo yina mbongo mingi diaka.)

Kuyula bana ya me yela :

- Nki luswaswanu nge mona na mvutu ya mfumu pesaka bantu yai zole ?
(Ata luswaswamnu mosi ikele ve. Mfumu pesaka mvutu kaka kiteso mosi.)
- Yindula. Sambu na nki mvutu vandaka kiteso mosi, ata nsadi mosi yikaka yandi 500 ti nsadi ya nkaka yikaka yandi kaka 100 ?
(Sambu bo yonso zole sadilaka mbote yina ya mfumu na bo pesaka.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Na konso ndambu ya bana, mfumu lomba rapport ya yina ya Yandi pesaka bansadi na yandi.

Muntu ya 500 songa mpila yandi me sadila yo ti 500 ya nkaka yandi me yika.

Mfumu ke na kiese mingi na yandi, yandi pesa nsadi yina mbongo ya nkaka.

Kiteso mosi ya nsadi ya bakaka 200, yandi songa 100 ya nkaka ya yandi me sika. Mfumu ke na kiese na yandi mpi, yandi pesa nsadi yinb mbongo ya nkaka.

Bana yimba ti kina :

Muntu ya bakaka 500,
Yandi sadilaka yo.
Yandi zwaka 500 ya nkaka,
O lala, lala !

Ntangu yandi pesaka
Rapport na mfumu
Yandi vandaka na kiese
Ya' yikaka mbongo ya nkaka.

Muntu ya bakaka 200,
Yandi sadilaka yo.
Yandi zwaka 100 ya nkaka,
O lala, lala !

Ntangu yandi pesaka
Rapport na mfumu
Yandi vandaka na kiese
Ya' yikaka mbongo ya nkaka.

5.7 Mfumu vandaka na kiese ve na muntu ya me bumba dikapu na yandi.

Tangila bana: Matayo 25 :24-29

24 Ntangu yai, muntu yina bakaka bibende nkama mosi kwisaka kutubila mfumu na yandi nde : 'Mfumu, mono zaba nde nge kele muntu mosi ya mpasi ; nge ke katulaka bambuma na bisika yina ya nge me kunaka ve, nge ke bakaka bambuma na bisika yina ya nge me mwangisaka yo ve.

25 Mono waka boma ; yo yina mono bikaka kubumba mbongo na nge na ntoto. Tala mbongo na nge yo yai.'

26 Mfumu na yandi nde : 'Nge kele muntu mosi ya mbi ti ya koi-koi ! Kana nge zabaka nde mono ke katulaka bambuma na bisika yina ya mono me kunaka ve, mpi nde mono ke bakaka bambuma na bisika yina ya mono me mwangisaka yo ve,

27 nge zolaka kwenda kutula mbongo na mono na banki ; ebuna bonso awa ya mono me kwisa kuvutuka, mono zolaka kwendaka kubaka mbongo yina ti mbongo ya nkaka na zulu na yo.

28 Beno botula yandi mbongo yina ya yandi ke na yo, beno pesa yo na muntu yina ke na bibende mile mosi.

29 Sambu muntu yina ke na bima, Nzambi ta yika yandi bima ya nkaka, ebuna yandi ta vanda na yo ya kuluta kiteso. Kansi muntu yina ke na bima ve, Nzambi ta katula yandi ata mwa-ndambu ya bima yina ya yandi ke na yo.

Kuyula bana :

- Nsadi ya bumbaka mbongo ya mfumu na ntoto, ntangu yandi pesa rapport na

yandi, yandi yantikaka nki mutindu ?

(Yandi tubaka nde: 'Mono zaba nde nge kele muntu mosi ya mpasi ; nge ke katulaka bambuma na bisika yina ya nge me kunaka ve, nge ke bakaka bambuma na bisika yina ya nge me mwangisaka yo ve.')

- Sambu na nki yandi yantikaka mutindu yina ? Nge banza nki ?
(Kupesa excuse. Kutuba bonso yo vandaka faut ya mfumu nde yandi salaka kima ve kusadila bima ya mfumu pesaka yandi.)
- Yandi vutulaka ikwa na mfumu na yandi ?
(100, kaka kiteso mosi bonso yandi bakaka.)
- Keti mfumu vandaka na kiese sambu yandi vutulaka mbongo na yandi kiteso mosi bonso yandi bakaka yo ?
(Ikele ve ata fioti.)
- Mfumu songaka yandi nde ata yandi vandaka na boma, yandi zolaka kusala nki ti yo?
(Kutula yo na banki sambu yandi baka yo diaka ti ndambu interet.)
- Mfumu salaka nki ?
(Yandi katulaka mbongo yina na yandi ; yandi pesaka yo na muntu ya vandaka na 1,000 dezia.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Na konso ndambu ya bana, mfumu lomba rapport ya nsadi ya yandi pesaka 100. Nsadi yina songa boma mingi, yandi vutula kaka 100 yina, yandi ndima nde yandi sadilaka yo ve, kansi yandi kaka bumbaka yo na dibulu.

Bana yimba ti kina :

Muntu ya bakaka 100,
Sadilaka yo ve 'ta fioti.
Yandi vutulaka rapport
Kaka na nsoni. Nsoni !

5.8 Mfumu losaka yandi na nganda ti katulaka yandi na kosalu, ata yandi dilaka mingi.

Tangila bana : Matayo 25 :30

30 Ebuna muntu yai ya mpamba, beno losa yandi na nganda na mpimpa. Kuna yandi ta dilaka, yandi ta kangisaka meno na yandi ngolo.' »

Kuyula bana :

- Na nsuka mfumu salaka nki na nsadi ya sadilaka ve yina ya mfumu pesaka yandi ?
(Yandi katulaka yandi na kosalu, yandi losaka yandi na nganda, yandi wilaka yandi mawa ve.)

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Na konso ndambu ya bana, mfumu kula muntu ya sadilaka mbongo na yandi ve.

Muntu yina dila mingi, yandi basika.

Na nima, bana yonso vutuka na sika na bo.

Kumanisa :

Bible ke songa beto bakristo nde Nzambi me pesa konso mukristo makabu. Bakristo ya nkaka me baka mosi, ya nkaka me baka kuluta. Kansi beto yonso me baka makabu. Nzambi me pesa beto bamakabu yina sambu beto kusadila Yandi. Kana beto sadila yina ya Nzambi me pesa na nzila mosi ya kwikama, Nzambi ta yika beto diaka.

Kansi, kana beto sadila yo ve, Yandi lenda katula ata yina ya beto ke na yo. Yonso ke lomba nde beto vanda kwikama na yina ya Nzambi me pesa beto. Yindula mwana Yordani na histoire beto songaka na luyantiku ya kalasi. Nzambi pesaka yandi nkeni. Kana yandi sadilaka nkeni yina, nti ya kitoko zolaka kumena, ti mbuma ya ntomo zolaka kuyela. Kansi bonso yandi sadilaka ve nkeni yina, Nzambi katulaka yandi nzila ya kuvanda na bambuma ya ntomo ya kudia.

Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu :

Beno bana ya zaba nde beno me tula ntima na Mfumu Yesu Kristo, devoir mono ke pesa beno bubuyai, yo yai : Yindula nki Nzambi me pesa nge. Yo lenda vanda bima. Yo lenda vanda mayele. Yo lenda vanda mambu mosi ya nge ke zola kusala, ti nge ke bakisa yo nswalu. Sonika nki makabu nge mona Nzambi me pesa nge. Na nima, sosa bampila kusadila makabu yina.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mambu yai mono me solula bubu yai kele sambu na bakristo, sambu na bo ya zaba nde bo me tula ntima na Yesu Kristo bonso Mvulusi na bo. Kana nge zaba mambu yina ve, nge lenda zenga yo bubu yai. Yesu me sila nde Yandi ta buya ve konso muntu ya kwisa na Yandi (Yoane 6 :37b). Kwisa na Yandi bubuyai sambu nge guluka. Kana nge zola muntu kusadisa nge na mambu yina, na nima ya kalasi, ntangu bantu ya nkaka kubasika, nge basika ve, kansi nge kwisa kuvanda awa na bakiti yai ya mono ke songa. Muntu ta kwisa kusadisa nge, ti beto yonso ta vanda na kiese nde nge mpi me kuma mukristo !

===NSUKA YA LESO 5===

Leso 6. Kingana ya tadila moyo na nima ya lufwa-- Bantu zole ya fwaka   Luka 16 :19-31

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kuyindula ti kusonika nki makabu Nzambi me pesa nge. Nani ta songa beto nki makabu nge sonikaka ? *[Moniteur, pesa bana mwa-ntangu ya kutuba.]* Beno ya sonikaka makabu mosi ya Nzambi me pesa beno, keti beno sadilaka yo na mposo yai me luta nki mutindu ? *[Moniteur, pesa bana mwa-ntangu ya kutuba. Felisite bo ya ke meka kusala devoir ya Nzambi me pesa bo.]*

Kikuma ya lesa yai :

Na nsuka ya lesa yai, bana ta bakisa nde bisika na nima ya lufwa kele zole, mpi mpila ya kubalula kisika na nima ya lufwa ikele ve. Yo yina, bo ta tula ngolo kuzaba nde bo me guluka, ti bo na songa nsangu ya mbote na bampangi sambu bo mpi lenda guluka.

Verse ya kulonguka :

Konso muntu yina me ndima Mwana yina na ntima na yandi, yandi ke na moyo ya mvula na mvula ; kansi konso muntu ke lemfukilaka Mwana yina ve, yandi ta baka moyo ve kansi Nzambi ta wilaka yandi makasi.

Yoane 3 :36

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesa yai :

Kana Nge Zaba Nge Me Vuluswa
Kwenda Nord, Kwenda Sud
Kwisa na Yesu Kristo

Mono Kele na Nzo Kitoko
Sika ya Kiese Ke Zulu

Kuyantika lesa :

Longi mosi yulaka bana na kalasi na yandi, « Nki ke salama na nima muntu kufwa ? » Vanisi yindulaka yo mingi, sambu nkaka na yandi me fwa, ti mama na yandi vandaka na maladi ya ngolo. Bamvutu vandaka mingi, mutindu na mutindu, mabanza ya bana. Mwana mosi tubaka nde kana muntu kufwa, imene. Yandi ke zaba kima diaka ve. Vanisi zolaka ngindu yina ve, sambu kana yo vandaka mpidina, yandi ta mona nkaka na yandi diaka ve.

Mwana mosi ya nkaka tubaka nde bantu yonso ke kwenda na zulu kaka, sika ya nkaka ikele ve. Vanisi zolaka yo ntete, kansi na nima, yandi bambukaka nde kana bantu yonso kwenda na zulu, yai zola tuba nde bantu ya mbi mingi ta vanda kuna. Nki mutindu zulu lenda vanda kitoko ti mbote, kana bantu ya mbi mingi kele kuna, mpi kusala mambi na bo ?

Mwana ya nkaka tubaka nde zulu ti bilungi ikele, ti sika na kati-kati mpi ikele. Yandi tubaka nde, na sika yina, Nzambi ta pesa bantu ndola sambu na masumu na bo, ti na nima, bo lenda kwenda na zulu. Sika na kati-kati ya zulu ti bilungi ? Vanisi bambukaka ve malongi yina na kati ya Bible.

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Mwana ya nkaka tubaka nde na nima ya lufwa, muntu kuma mosi ti bima yonso. Ya nkaka tubaka nde na nima ya lufwa, bantu kuma bawanzio. Ya nkaka tubaka nde na nima ya lufwa, bantu kuma banzambi.

Bangindu vandaka mingi. Nki mutindu Vanisi lenda zaba nki ngindu vandaka kieleka?

Yesu tubaka kingana mosi ya ke songa ya kieleka, nki ke salama ntangu bantu kufwa. Bantu mingi binga yo "Kingana ya mvwama mosi ti Lazare." Beto mona yo na Luka kapu 16, nzila ya kutanga 19.

Bangindu ya lesu na bandambu 7:

6.1 Bantu zole vandaka—mvwama mosi ya luzingu ya kitoko, ti Lazare, ya luzingu ya mpasi.

Tangila bana : Luka 16 :19-21

19 Kuvandaka na mvwama mosi, yandi vandaka kulwata bilele ya kuluta ntalu. Konso kilumbu, yandi vandaka kusala fete ya nene.

20 Kuvandaka mpi na nsukami mosi, zina na yandi Lazare. Yandi vandaka na bamputa mingi na nitu na yandi. Yandi vandaka kulala penepene na kielo ya nzo ya mvwama yina.

21 Yandi vandaka kuzola kudia bamwa-ndambu ya bima yina vandaka kubwa na nsi ya mesa ya mvwama yina, sambu yandi kifuluka. Bambwa mpi vandaka kwisa kulekita bamputa na yandi.

Kuyula bana:

- Luzingu ya mvwama vandaka nki mutindu ?
(Bilele ya kitoko, madia ya kitoko konso lumbu.)
- Luzingu ya nsukami Lazare vandaka nki mutindu ?
(Nitu mpasi na bamputa mingi, kudia mpasi.)
- Bantu yai zole, bo zingaka ntama to penepene bo na bo ?
(Penepene)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana songa maboko zole sambu na kusonga bantu zole na kingana. Mvwama vandaka na luzingu ya kitoko. Bo simba diboko mosi bonso na luzolo. Nsukami Lazare vandaka na luzingu ya mpasi. Bo bula diboko mosi ti diboko ya nkaka.

Bana yimba ti kina : (Ton ya anglais, Go In & Out the Windows, bonso na "Kwisa na Yesu Kristo")

Bantu zole vandaka
Mvwama ti nsukami
Mosi moyo ya mbote
Mosi moyo ya mpasi
Bantu zole vandaka
Kiteso mosi ve.

6.2 Bantu yai zole kufwaka, ebuna bo kwendaka na bisika zole ya mutindu ya nkaka.

Tangila bana : Luka 16 :22

22 Ntangu yai, nsukami yina fwaka, ebuna bawanzio kwisaka kubaka yandi, bo nataka yandi penepene na Abrahami. Mvwama yina mpi fwaka, ebuna bantu kwendaka kuzika yandi.

Kuyula :

- Ntangu nsukami fwaka, nani bakaka yandi ?
(Bawanzio ya Nzambi)
- Bo nataka yandi wapi ?
(Penepene na Abrahami, tata ya lukwikilu)
- Nki salamaka ntangu mvwama fwaka ?
(Bantu kwendaka kuzika yandi.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bageste bonso bo kele Lazare me fwa, bo mona bawanzio ke kwisa kubaka bo, kunatila bo na sika ya kiese.

Bana yimba ti kina :

Mvwama yina fwaka
Kwendaka na mpasi
Nsukami yina fwaka
Yandi monaka mbote
Bo zole fwaka, kwendaka
Kisika mosi ve !

6.3 Mvwama vandaka na sika ya mpasi mingi, ebuna yandi sosaka muntu ya kusadisa yandi.

Tangila bana : Luka 16 :23-24

23 Yandi vandaka kumona mpasi mingi na nsi ya bantu me fwaka. Yandi talaka, ebuna yandi monaka Abrahami kuna ntama, ti Lazare me vandaka penepene na yandi.

24 Ntangu yai, mvwama yina tubaka na ndinga ya ngolo nde : 'Tata Abrahami, wila mono mawa. Tinda Lazare yandi kutula nsongi ya musapi na yandi na masa sambu na kwisa kutula madidi na zulu ya ludimi na mono, sambu mono ke mona mpasi mingi na tiya yai.'

Kuyula bana :

- Mvwama ya fwaka, keti na lufwa yandi zabaka nki vandaka kusalama, to yandi zabaka ve ?
(Yandi zabaka nde yandi vandaka na mpasi, ti yandi mpi bakisaka nde ntama ti yandi bafwa ya nkaka vandaka mbote.)
- Mvwama monaka nki mutindu na sika ya yandi kwendaka ?
(Yandi monaka mpasi mingi na nsi ya bantu me fwaka.)
- Yandi monaka nani ntama ti yandi ?
(Abrahami ti nsukami Lazare penepene na yandi)
- Yandi lombaka Abrahami nki ?
(Kutinda Lazare kunatila yandi masa kaka ndambu fioti.)
- Yandi vandaka kumona mpasi ya nki mutindu ?
(Mpasi na tiya.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana dila bonso bo kele na mpasi ya mingi. Bo binga nde, « O, sadisa mono ! »

Bana yimba ti kina :

Mwama kudilaka
Dilaka na mpasi
Mwama kudilaka
O, sadisa mono !

6.4 Mpila kubalula bisika kele ve na nima ya lufwa.

Tangila bana : Luka 16 :25-26

25 Kansi Abrahami nde : 'Mwana na mono, yindula fioti, ntangu nge vandaka na moyo nge vandaka kumona kiese mingi. Kansi Lazare vandaka kumona mpasi mingi. Ebuna ntangu yai, yandi ke mona mbote awa, kansi nge, nge ke mona mpasi.'

26 Diaka, ke na dibulu ya nene ke kabula beto ti beno. Yo yina, mpila kele ve bantu yai kele kwaku na beto na kwisa kuna na beno, mpila mpi kele ve bantu yina kele kuna na beno na kwisa kwaku na beto.'

Kuyula bana :

- Abrahami vutulaka nki ?
(Ntete nge vandaka kumona kiese ti Lazare mpasi, kansi ntangu yai, yo me baluka; nge ke mona mpasi ti yandi ke mona mbote.)
- Sambu na nki Lazare to muntu ya nkaka na sika ya mbote lenda ve kwisa kusadisa yandi ya vandaka na sika ya mpasi ?
(Sambu dibulu ya nene vandaka kukabula bo.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana songa diboko mosi, mvwama kele kuna.

Bo songa diboko ya nkaka, Abrami kele kuna ti Lazare.

Bo nangula ti kitisa maboko zole na ntwala ya luse na bo kusonga dibulu ya nene na kati na bo.

Bana yimba ti kina :

Abrami vutulaka

Pardo, mpila ve kusadisa nge !

Abrami vutulaka

Pardo, mpila ve kusadisa nge !

Dibulu ya nene kele

Dibulu ya nene kele

Dibulu ya nene kele

Na kati na nge ti mono.

6.6 Mvwama zolaka muntu kusongisa bampangi na yandi, sambu bo kwisa ve na sika yina ya mpasi.

Tangila bana : Luka 16 :27-28

27 Mvwama yina nde : 'Tata, kana mpidina, mono ke bondila nge na kutinda Lazare na nzo ya tata na mono,

28 sambu mono ke na bampangi na mono tanu ya babakala kuna. Bika yandi kwenda kutubila bo nde bo kusala ve mutindu mono vandaka kusala, mbaimbai bo mpi ta kwisa awa na kisika yai ya mpasi.'

Kuyula bana:

- Na nima mvwama me bakisa nde yandi lenda balula kisika to baka lusadisu na nima ya lufwa, yandi zolaka nde Abrahami kusala nki ?
(Kwenda kusongisa bampangi na yandi sambu bo baluka, bo kwisa ve na sika yina ya mpasi.)

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

- Kana muntu kwenda na bilungi, yandi ta zola bampangi yonso landa yandi na sika yina?
(Ikele ve. Yandi ta zola ve bo kwenda kuna.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala bonso bo ke bondila muntu kukwenda kusonga bampangi, bo balula ntima sambu bo kwisa ve na sika ya mpasi.

Bana yimba ti kina :

Yandi zolaka bampangi
Kukwenda ve kuna na bilungi
Yandi zolaka bampangi
Kubalula ntima !

6.7 Bible ikele yina kaka ya lenda songisa bo.

Tangila bana: Luka 16 :29-31

29 Abrahami nde : 'Bo ke na mikanda ya Moize ti mikanda ya baprofete. Bo landa mambu yina kele muna.'

Kuyula bana :

- Abrahami tubaka nde bampangi na yandi, bo kuwa nki ?
(Mikanda ya Moize ti baprofete. Yai zola tuba, bo kuwa malongi ya Bible.)

Tangila bana :

30 Mvwama yina nde : 'Ve, Tata Abrahami, mikanda yina yo mosi mpamba me fwana ve. Kansi kana muntu mosi na kati ya bantu yina me fwaka kwenda kuna na bo, mpidina bo ta balula ntima.'

31 Kansi Abrahami nde : 'Kana bo buya na kulanda mambu yina kele na mikanda ya Moize ti na mikanda ya baprofete, bo ta mona mfunu ya kubalula ntima ve, ata bo mona muntu yina me telama na lufwa.' »

Kuyula bana:

- Mvwama na bilungi, yandi zolaka nki sambu na bampangi na yandi ?
(Yandi monaka bonso bo ta balula ntima kana muntu ya me fwaka kukwenda kusongisa bo.)
- Sambu na nki Abrahami ndimaka ve mabanza yina ?

(Kana bo kuwa ve ndinga ya Nzambi, bo ta wa ve ata muntu ya me fwaka kwenda na bo.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Yula bana nde bampangi fweti wila nki ? Bo pesa mvutu : Bibila ! Mukanda ya Nzambi !

Bana yimba ti kina :

Yimba mosi ya bankunga ke tadila Bible, bonso 'Bibila! Mukanda ya Nzambi!' To 'Kuwa Bible !, Tanga Bible !'

Kumanisa Leso :

- Na kingana yai, Yesu longaka nde na nima ya lufwa, bisika ikele ikwa ? (Zole kaka. Sika ya mbote ti sika ya mpasi.)
- Na nima ya lufwa, keti muntu lenda katuka na sika ya mpasi, kwenda na sika ya mbote ? (Ikele ve. Dibulu ya nene keke na kati-kati na bisika yai zole.)
- Sambu bantu kwisa na sika ya mbote, bo fweti kuwa nki ? (Malongi ya Ndinga ya Nzambi, Bible.)
- Kana beto zola kuguluka, beto balula ntima nki ntangu ? (Sesepiyai ya beto ke na moyo)
- Kana beto zola bampangi ya nkaka kwisa na sika ya mbote na nima bo kufwa, beto songa bo nsangu ya Yesu nki ntangu ? (Ntangu yai ya bo keke na moyo.)

Devoir sambu na bana ya me tula ntima na Yesu dezia :

Devoir mono ke pesa beno bana ya zaba Yesu, yo yai : Na mposo yai, songa kingana yai na bantu zole, ebuna lomba bo kana bo zaba kieleka nde, kana bo kufwa, bo ta kwenda na zulu. Kana bo zola tula ntima na Yesu, nge mosi twadisa bo, to lomba pasteur to mono kusolula ti bo.

Kubinga bana ya me tula ntima na Yesu ntete ve :

Nge mosi, nki nge mona ? Kana nge vandaka kufwa bubuyai, keti nge zaba kieleka nde nge fweti kwenda na zulu? Kana mambu yina pesa nge keti-keti na ntima, nge lenda zenga yo bubu yai. Nzambi zola nge mingi, kansi probleme ikele nde beto yonso me kwenda na nzila na beto mosi. Beto me sola nzila ya Nzambi ve. Beto me sala masumu.

Nzambi lenda ndima ve bantu ya masumu bo kota na zulu. Yo yina Yandi pesaka Mwana na Yandi Yesu Kristo, Yandi kwisa na ntoto na beto. Ata Yandi salaka mbi ve, Yesu kufwaka sambu na kufuta mfuka yonso ya masumu na beto. Yandi mpi telamaka na lufwa. Yandi keke na moyo sambu na kusadisa beto bubuyai ntangu beto binga zina na Yandi.

Bible ke tuba nde konso muntu ta binga zina na Yandi sambu na kuguluka, Nzambi ta gulusa yandi (Roma 10 :13). Binga zina na Yandi sesepi yai. Songa Yandi nde nge keke nkwa masumu,

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Musoniki: Mama Lorella Rouster, des 'Ministères pour Chaque Enfant'

kansi nge kwikila Yandi, ebuna lomba Yandi kugulusa nge. Yandi ta sala yina ya Yandi me sila !
Yandi ta gulusa nge, Yandi ta lolula nge, Yandi ta pesa nge moyo ya mpa, moyo mvu ya mvu.
Yandi ta kitula nge mukristo ya kieleka. Kana nge me zenga mambu yai bubuyai, mono ta vanda
na kiese kuzaba yo. Kaka songa mono na nima ya kalasi sambu mono lenda yangalala ti nge.

===NSUKA YA LESO 6===

Leso 7. Kingana ya ke tadila mvutu na beto na Ndinga ya Nzambi Bana zole ya babakala ya tata tindaka na bilanga Matayo 21 :28-32

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kusonga bantu zole kingana ya beto me longuka, mpi kuyula kana bo me tula ntima na Yesu. Nani salaka yo ? Nani twadisaka muntu na Yesu ? Nani ta songa beto mutindu yo lutaka ?

Kikuma ya Leso Yai :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde ntangu beto kuwa Ndinga ya Nzambi, yo ke lungaka ve kaka kundima yo na munoko, kansi ndima yo ya kieleka ikele kusala yo. Yo yina, bo ta tula ngolo kusala yina ya bo ke longuka na ndinga ya Nzambi.

Verse ya Kulonguka :

Yo yina, konso muntu yina zaba nde : "Yai kele mambu ya mbote ya mono fweti sala", kansi kana yandi ke sala yo ve, yandi me sala masumu.

Yakobo 4 :17

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti Leso Yai :

Bibila ! (Verse ya zole)

Kana Nge Zaba Nge Me Vuluswa (Tula ngolo na 'Luzingu ta songa')

Kumisa Nzambi (Verse ya zole—'Lemfuka bubu')

Mwini Fioti na Mono

Kuyantika Leso :

Mwana-nkento zina ya Gloria vandaka na kiese sambu yandi me nunga bana yonso na competitio ya baverse ya Bible. Gloria me longuka baverse 300. Kieleka, yandi tulaka ngolo kulonguka yo, ti yandi tubaka yonso kukonda kifu. Ata hesitatio mosi vandaka ve. Yandi zabaka yonso kaka mbote—konso ndinga. Bantu yonso pesaka yandi felisitasio.

Pasteur kwisaka na nzo ya Gloria kupesa yandi felisitasio. Na nima, yandi tubaka nde, « Gloria, na kati ya baverse nge me longuka kele baverse ya ke tuba nde bakristo fweti baka mbotika. Yo kele mpila mosi kusonga bantu yonso nde beto me tula ntima na Yesu. Nge me baka mbotika ntete ve, ebuna mono zola bubuyai kuyula nge kana nge me yilama, kana nge ta baka mbotika.

Gloria vutulaka mvutu nswalu. "Ve. Banduku na mono, bo mona yo bonso mambu mosi bizar. Bo ta bakisa ve kana mono baka mbotika."

Pasteur tubaka nde, "Kana bo bakisa ve, nge tendula bo. Yo kele mpila ya mbote ya nge lenda songa bo lukwikilu na nge."

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Bo solulaka mingi, kansi na nsuka Gloria kaka buyaka. Yindula. Yandi tulaka na ntima baverse ke tadila mbotika. Yandi tubaka bo na munoko kukonda kifu. Kansi yandi zolaka ve kusala yina ya baverse yina me tuba.

Nki mvutu Yesu zola sambu na Ndinga na Yandi ? Kutuba kaka na munoko, yo ta pesa Yesu kiese ?

Yesu tubaka kingana mosi kusonga mabanza na Yandi sambu na bo ya tuba na munoko. kansi bo lemfuka to sala ve nki bo me tuba. Mukanda ya Matayo, kapu 21, nzila ya kutanga 28.

Bangindu ya nene ya Leso na Bandambu 6 :

7.1. Bantu ya zabaka Ndinga ya Nzambi mingi kwisaka sambu na kutesa Yesu, sambu na kukanga Yandi na bandinga na Yandi.

Tangila bana : Matayo 21 :23

23 Yesu kwendaka kukota na Nzo-Nzambi ; ntangu Yandi ke longi, bambuta ya banganga-Nzambi ti bambuta ya nkaka ya Bayuda kwisaka kuyula Yandi nde : « Na nki kiyeka Nge ke salaka mambu yai ? Nani pesaka Nge kiyeka yango ?

Kuyula :

- Nani kwisaka kuyula Yesu wapi Yandi me baka kiyeka na Yandi ? (Banganga-Nzambi ti bambuta ya nkaka ya Bayuda. Bo yonso vandaka bantwadisi ya kati ya Bayuda, mpi bantu ya fweti zaba ndinga ya Nzambi mingi.)
- Ata bo zabaka Ndinga ya Nzambi mingi, bo vandaka kutesa Yesu sambu na kukanga Yandi na bandinga na Yandi. Yai ke songa nki sambu na ntima na bo ? (Ntima na bo vandaka ya kieleka ve. Bo zolaka ve kulanda Yesu, kansi kukanga Yandi.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yula bo na bo nde, "Nani pesaka nge kiyeka ? »

Bana yimba ti kina :

Nani pesaka Yesu kiyeka kusala ?

Nani pesaka Yesu kiyeka kulonga ?

Yo vandaka Tata na Yandi na zulu !

7.2. Tata mosi vandaka na bana zole ya bakala. Yandi songaka mwana ya mbuta kukwenda sala na bilanga na yandi.

Tangila bana : Matayo 21 :28

28 Yesu tubaka diaka nde : « Beno songa Mono nki beno ke banza na mambu yai ?" Kuvandaka na muntu mosi vandaka na bana zole ya babakala. Yandi kwendaka kutubila

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.) »

mwana na yandi ya mbuta nde : 'Nge mwana na mono, kwenda kusala na bilanga ya vinu bubu yai.'

Kuyula bana :

- Tata vandaka na bana ya bakala ikwa ?
(Bana zole.)
- Yandi songaka mbuta kusala nki ?
(Kwenda sala na bilanga na yandi.)

Bana Kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana songa misapi zole. Bo tuba nde, 'Bana zole ya babakala.'

Bo songa diboko bonso 'kukwenda', ti bo tuba nde, 'Mbuta, nge kwenda sala na bilanga.'

Bana yimba ti kina :

Kuwa kingana yai : Tata vandaka na bana zole.

Yandi songaka mosi nde, 'Kwenda sala na bilanga.'

7.3. Ntete, yandi buyaka. Kansi na nima, yandi balulaka ntima ; yandi kwendaka kusala.

Tangila bana : Matayo 21 :29

29 Mwana vutulaka nde : 'Mono zola ve.' Kansi na nima, yandi balulaka mabanza na yandi, yandi kwendaka na bilanga.

Kuyula:

- Nki mvutu ya ntete ya yandi pesaka ?
(Ntete yandi tubaka 'Mono zola ve.'
- Na nima, yandi salaka nki ?
(Yandi balulaka ntima, yandi kwendaka na bilanga.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana songa bageste kutuba nde, « Ve.» Na nima, bo songa bageste bonso bo ke yindula. Na nsuka, bo sala bageste bonso bo ke kwenda kusala.

Bana yimba ti kina :

Ntete yandi buyaka, kansi na nima ya' yindulaka

Na nsuka yandi kwendaka kusala na bilanga.

7.4. Leki songaka tata nde yandi ta kwenda sala na bilanga. Kansi na nima ya kutuba yina, yandi kwendaka ve.

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Tangila bana : Matayo 21 :30

30 Ebuna tata yina kwendaka kutubila mwana na yandi ya leki mutindu mosi. Mwana yina vutulaka nde : 'E, Tata, mono ta kwenda,' kansi yandi kwendaka ve.

Kuyula bana :

- Ntangu tata kwendaka na leki ti lombaka yandi kukwenda sala, leki pesaka nki mvutu ?
(E, mono ta kwenda.)
- Keti yandi kwendaka ?
(Ikele ve. Kaka kutuba ya munoko, kansi yandi salaka kima ve.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala zole-zole, mosi tata ti mosi mwana ya leki. Tata sala bageste ti songa mwana nde, 'Kwenda sala na bilanga na mono.'

Mwana ntete ndima nde « Ee, tata, mono ta kwenda. » Na nima yandi yantika kuyindula. Na nsuka, yandi zenga nde yandi ta kwenda ve. Yandi vanda kaka.

7.5. Yesu yulaka bantu, « Nani salaka luzolo ya Tata na yandi ? » Bo vutulaka nde, « Mbuta yina. »

Tangila bana : Matayo 21 :31a

31a Nani na kati na bo zole salaka mambu ya tata na bo zolaka ? » Bo nde : « Mwana yina ya mbuta. »

Kuyula bana :

- Yesu yulaka nki na zulu ya mambu ya salamaka ?
Yesu yulaka, 'Na kati ya bampangi yina zole, nani salaka luzolo ya tata ?'
- Nki vandaka mvutu na bo ?
(Mwana ya mbuta, yandi ya kwendaka, yandi muntu salaka luzolo ya tata.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala zole-zole, mosi Yesu ti mosi bantu ya yulaka Yandi.

Yesu yula na bageste nde, « Nani salaka luzolo ya tata na yandi ? »

Mwana ya nkaka vutula nde, « Mwana yina ya mbuta, sambu yandi kaka salaka yina ya tata lombaka yandi kusala. »

7.6. Yesu songaka bo nde bantu ya masumu ta kota na Kimfumu ya Nzambi na ntwala na bo, sambu bo balulaka ntima, kansi kaka tuba ndinga ya Nzambi, kansi bo balula ntima ve.

Tangila bana : Matayo 21 :31b-32

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

31b Yesu tubilaka bo nde : « Ebuna mono ke tubila beno mambu ya kieleka : « Bakalaki ya mpaku ti bankento ya salaka kindumba, bo ta kota na Kimfumu ya Nzambi na ntwala na beno.

32 Sambu Yoane-Baptiste kwisaka kusonga beno nzila ya kieleka ya beno fweti landa, ebuna beno zolaka ve kundima mambu yina ya yandi vandaka kutuba.

Kuyula bana:

- Yesu tubaka nde nani ta kota Kimfumu ya Nzambi na ntwala na bo ?
(Bakalaki ya mpaku ti bankento ya kindumba—bantu ya masumu.)
- Bantu yina ya masumu salaka nki mambu ya mbote ?
(Bo balulaka ntima na malongi ya Yoane Baptiste.)
- Kansi bantu yina vandaka kutesa Yesu, ata bo zabaka Bible mingi, keti bo balulaka ntima na malongi ya Yoane?
(Ikele ve. Bo landaka na masumu na bo kaka.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala zole-zole. Mosi sala bageste ti tuba bonso Yesu. Yandi tuba nde, "Bankento ya kindumba ta kota na Kimfumu ya Nzambi na ntwala na beno."

Mwana ya zole nde: "Nki mutindu ? »

Yesu nde : « Sambu beno ke wa kaka, kansi beno ke sala ve yina ya beno ke wa. »

Kumanisa lesa :

Kuwa kaka mpamba, yo kele kima ve. Kutuba kaka mpamba, to kundima kaka na munoko, yo kele kima ve na meso ya Nzambi. Mambu ya nene ikele kusala yina ya beto me wa. Kana nge kuwa ndinga ya Nzambi, nki nge ke sosa? Keti nge ke sosa kaka kuzaba badetail ya histoire? Keti nge ke sosa kununga kaka na kompetisio? Keti nge ke sosa kuzaba Bible mingi sambu nge vanda shampio ? To, keti nge ke sosa kupesa Nzambi kiese, sambu nge ke landa yo ? Nzambi kele kiese kana beto kuwa, ebuna beto lemfuka na ndinga na Yandi.
(Yimba 'BIBILA', verse ya zole.)

Devoir sambu na bana ya zaba Yesu dezia :

Beno bana ya zaba Yesu bonso Mvulusi na nge, beno ya me tula ntima na Yandi dezia, devoir ya mono ke pesa beno, yo yai : Na mposo yai ke kwisa, konso lumbu, beno tanga to kuwa ndinga ya Nzambi. Kansi kuwa mpamba ve. Konso mbala beno kuwa ndinga ya Nzambi, beno kudiya, "Nki mutindu mono lenda lemfuka na ndinga yai ?" Ebuna, nge tula ngolo kusala yina ya beno kuwa.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi na kati na beno lenda vanda mwana ya zaba kieleka ntete ve nde yandi me guluka. Nge, mbala ya nkaka nge me tula ntima na Yesu ntete ve. Nge fweti zaba mambu yai :

- Nzambi salaka nge, ti Yandi zola nge mingi. Nge ke na valeur na meso na Yandi.
- Ata Nzambi zola nge, nge, bonso beto yonso, kele na makambo ti Yandi. Bible ke tuba nde beto yonso me vila nzila, beto me landa nzila ya Nzambi ve, kansi beto me kwenda-kwenda na nzila na beto mosi.
"Beto yonso, beto vandaka kuyungana bonso mameme, konso muntu na nzila na yandi." (Yezaya 53 :6a)
- Nsuka ya kulanda nzila na beto mosi, yo kele lufwa (Roma 6 :23a).
Yo kele kimbeni ti Nzambi.
- Beto vandaka ve na mpila kuvutuka na Nzambi beto mosi, kansi na luzolo ya nene ya Nzambi, Yandi tindilaka beto Mwana na Yandi mosi, Yesu Kristo.
- Yesu salaka kaka kitoko, kansi Yandi fwaka bonso nkailu ya lenda vutula beto na Nzambi. "Ebuna Mfumu Nzambi tulaka mbi na beto yonso na zulu na ntu na Yandi" (Yezaya 53 :6b).
- Bonso Yesu vandaka Mwana-Nzambi, lufwa kangaka Yandi ve, kansi Yandi telamaka na lufwa. Yandi monikaka ya bantu mingi bilumbu 40, ebuna kisalu na Yandi me mana, ebuna Yandi vutukaka na Tata na Yandi na zulu, yina tindaka Yandi.
- Yesu kele na moyo bubuyai na diboko ya kiyeka ya Tata Nzambi. Yandi lenda kuwa ntangu beto binga Yandi kulombila Yandi.
- Kana nge ta binga Yandi bubuyai kusosa kuguluka, kana nge ke balula ntima kubika luzingu ya ntama, kukota nzila na Yandi na ntima na nge yonso, Yandi ta gulusa nge (Roma 10 :13).

Kana nge zola kuzaba kieleka nde nge me guluka, kana nge me samba mpidina ntete ve, landa lombilu yai sesepiyai na ntima na nge yonso:

Tata Nzambi, mono me landa nzila na Nge ve. Mono me landa nzila ya mono mosi. Mono me sala masumu mingi na meso na Nge. Lolula mono, Nzambi. Bubuyai mono ke balula ntima, mono ke zola kota nzila na Nge.

Mono ndima Yesu Kristo, nde Yandi kele Mwana Nzambi, ya Tata Nzambi tindaka. Mono ndima nde Yandi fwaka sambu na mambi na mono, mpi Yandi fwaka na sika na

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

mono. Mono ndima nde Yandi telamaka na lufwa. Na ntima na mono yonso, mono zola kota nzila na Yandi sesepiyai.

Merci sambu na pardo ya masumu na mono. Merci sambu Nge me lolula mono mpi Nge me gulusa mono sesepiyai. Sadisa mono kuvanda mukristo ya mbote.

Na zina ya Yesu, Amen !

Kana nge me samba kisambu yai bubuyai, mbala ya ntete, kwisa na nima ya ecodim, ti songa mono nde, « Mono me yamba Yesu bubuyai. » Mono ta tula nge na lombilu. Kiese mingi na konso muntu ya me tula ntima na Yesu !

===NSUKA YA LESO 7===

Leso 8. Kingana ya ke tadila mvutu na beto na Yesu

Muntu mosi defisaka bantu bilanga na yandi Matayo 21 :33-41, 43

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno na mposo yai na kuwa ndinga ya Nzambi mpi na kusala yina ya beno me wa. Nani salaka yo ? Nani ta songa beto mambu mosi ya beno me wa na ndinga ya Nzambi, ti nki mutindu beno mekaka kulemfuka na yo ? *[Moniteur, felisite bo ya me meka kusala.]*

Kikuma ya Leso Yai :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Tata Nzambi me tindila beto Yesu Kristo, Mwana na Yandi. Yandi ta vanda na makasi na bantu ya yamba Yandi ve. Yo yina, konso mwana ta yindula mbote kana kieleka yandi me yamba Yesu, ti yandi ta benda bampangi ti banduku ya nkaka kusala kiteso mosi.

Verse ya Leso Yai :

Muntu yina me ndima Mwana-Nzambi na ntima na yandi, yandi ke na ndola ve, kansi muntu yina me ndima Yandi ve, yandi me baka ndola na yandi dezia, sambu yandi ndimaka ve Mwana mosi yina ya Nzambi ke na Yandi.

Yoane 3 :18

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Kwisa na Yesu Kristo
Mono Kele na Nzo Kitoko
Yesu Ke Nzila

Kuyantika Leso :

Mwana mosi zina ya Rober zolaka nde nduku na yandi, Kini, kwisa na Yesu. Rober sambaka mingi sambu na Kini, kansi yandi vandaka na boma kusolula ti yandi, kuyula yandi kana yandi me ndima Yesu. Rober yantikaka kudyula na ntima na yandi nde, « Ata Kini yamba Yesu to yandi yamba Yesu ve, yo ta sala nki ? Nzambi ke mbote. Keti Yandi lenda buya bantu kaka sambu bo me yamba Yesu ve ? »

Yesu vandaka kusolula ti bantu ya me mona bimpa na Yandi ti mambote yonso ya Yandi vandaka kusala. Kansi, bo zolaka ve kuyamba Yandi bonso Mwana-Nzambi. Bo ndimaka ve nde Yandi vandaka Mesia-Mvulusi. Yandi telaka bo kingana sambu na kusonga mabanza ya Nzambi na zulu na bo. Matayo kapu 21, nzila ya kutanga 33.

Malongi ya nene ya lesu yai na bandambu 8 :

8.1 Muntu vandaka na ntoto. Yandi defisaka yo na bantu, ebuna yandi kwendaka. Na

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

ntangu ya kukatula bambuma, yandi tindaka basielo na yandi kubaka kitini na yandi ya bambuma.

Tangila bana : Matayo 21 :33-34

33 Yesu tubaka nde : « Beno wa kingana ya nkaka. Kuvandaka na muntu mosi vandaka na ndambu ya ntoto na yandi. Yandi salaka bilanga ya vinu, yandi tulaka yo lupangu, yandi timunaka dibulu ya kukamunina vinu, ebuna yandi tungaka nzo ya nda na zulu sambu na kukengilaka bilanga. Yandi defisaka bilanga yina na bantu yina ke salaka bilanga ya vinu, ebuna yandi kwendaka kutambula na nsi ya nkaka.

34 Ntangu ya kukatula bambuma ya vinu lungaka, ebuna yandi tindaka bampika na yandi na bantu yina vandaka kusala na bilanga na yandi sambu bo kupesa yandi ndambu ya bambuma yina ya yandi fweti baka.

Kuyula bana :

- Keti nkwa-bilanga tekaka bilanga na yandi, to yandi defisaka yo ? (Yandi defisaka yo.)
- Na nima ya voyage ya nkwa-bilanga, yandi tindaka basielo kusala nki ? (Kubaka ndambu ya bambuma ya yandi fweti baka.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bageste bonso bo kele basielo ya nkwa-ntoto, ke lomba dikapu na yandi ya bambuma ya ntoto yina.

Bana yimba ti kina :

Nkwa-ntoto lombaka dikapu na yandi.

8.2 Bantu ya yandi me defisaka bo bilanga, bo bulaka, mpi bo fwaka basielo na yandi, mfumu ya bilanga.

Tangila bana : Matayo 21 :35

35 Bantu yango simbaka bampika yina; bo bulaka mpika mosi, bo fwaka yankaka, bo losaka mpika ya nkaka matadi.

Kuyula bana :

- Bantu ya defaka bilanga—keti bo yambaka basielo ya nkwa-ntoto na kiese ? (Ikele ve ata fioti.)
- Na bampika tatu na yandi, bo salaka nki ? (Mosi bo bulaka, mosi bo fwaka, mosi bo losilaka yandi matadi.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Bo sala bonso bo ke losa sielo matadi. (Kansi bo sala yo ya kieleka ve, kansi kaka na geste.)

Bana yimba ti kina :

Bo salaka basielo ya nkwa-ntoto
Salaka bo kaka mbi.

8.3 Mfumu ya bilanga tindaka basielo ya kuluta mingi, kansi bantu yina salaka bo mbi kiteso mosi.

Tangila bana: Matayo 21 :36

36 Mbala ya zole, munga-bilanga yina tindaka diaka bampika ya nkaka mingi kuluta mbala yina ya ntete. Ebuna bo salaka bo mutindu mosi.

Kuyula bana :

- Mbala ya zole, nkwa-ntoto salaka nki ya luswaswanu ?
(Yandi tindaka basielo mingi.)
- Bantu ya yandi defisaka bo ntoto, bo salaka nki mbala yina ?
(Bo salaka kiteso mosi. Bantu ya nkwa-ntoto tindaka, bo salaka bo mbi ti pesaka bo mpasi.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bageste bonso bo ke buya kuyamba muntu.

Bana yimba ti kina :

Bo salaka basielo ya nkwa-ntoto
Salaka bo kaka mbi.
Ata bo vandaka mingi.

8.4 Na nsuka yandi tindilaka bo mwana na yandi mosi, kana bo ta zitisa yandi.

Tangila bana : Matayo 21 :37

37 Na mbala ya nsuka, yandi tindilaka bo mwana na yandi ya bakala. Yandi nde: 'Bo ta zitisa mwana na mono.'

Kuyula bana :

- Na nsuka nkwa-ntoto, yandi tindaka nani ?
(Mwana na yandi.)
- Nkwa-ntoto yindulaka nde bo ta yamba yandi nki mutindu ?
(Yandi yindulaka nde bo ta zitisa mwana na yandi.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke tinda mwana na bo. Bo tuba nde, "Yai mwana na mono. Bo fweti zitisa yandi."

Bana yimba ti kina :

Na nsuka yandi tindaka Mwana na yandi.

8.5 Kansi ntangu bo monaka mwana ya mfumu, bo fwaka yandi na mabanza nde ntoto yina, yo ta kuma na bo.

Tangila bana : Matayo 21 :38-39

38 Kansi bantu yina vandaka kusala na bilanga ntangu bo monaka mwana yina, bo tubanaka bo na bo nde : 'Yandi yai muntu ta bika kuyinga tata na yandi. Beto fwa yandi, ebuna bilanga ta kuma ya beto !'

39 Bo simbaka yandi, bo basisaka yandi na bilanga ya vinu, ebuna bo fwaka yandi."

Kuyula bana :

- Keti bo yambaka mwana ya nkwa-ntoto ?
(Ikele ve. Yo simbaka yandi. Bo basisaka yandi na bilanga, bo fwaka mpi yandi.)
- Sambu na nki bo fwaka mwana ya nkwa-ntoto ?
(Sambu bo yindulaka nde bilanga ta kuma na bo.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bonso bo ke simba, ke fwa mwana ya nkwa-ntoto yina.

Bana yimba ti kina :

A-ya ! Bo fwaka ata mwana ya mfumu.

8.6 Yesu yulaka bo nki mfumu ya bilanga ta sala na bantu yina.

Tangila bana : Matayo 21 : 40

40 Yesu yulaka nde : « Ebuna, ntangu munkwa-bilanga ta kwisa kuvutuka , nki yandi ta sala bantu yina ? »

Kuyula bana :

- Nki Yesu yulaka bo ya waka kingana yina ?
(Nkwa-ntoto ta sala nki na bantu ya fwaka basielo na yandi, fwaka mpi ata mwana na yandi ?)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

- Bana sala bageste bonso bo ke yula kestio. Bo yula bo na bo nde, "Bo fwaka mwana ya Mfumu. Yandi ta sala bo nki ?"

Bana yimba ti kina :

Nki Mfumu ta sala na bantu mutindu yai ?

8.7 Bo vutulaka mvutu nde, 'Mfumu fweti kufwa bo, yandi defisa bilanga na bantu ya nkaka.'

Tangila bana : Matayo 21 :41

41 Bo vutulaka nde : "Yandi ta fwa kaka bantu yina ya mbi, ebuna yandi ta defisa bilanga ya vinu na bantu ya nkaka yina ta pesa yandi ndambu na yandi ya bambuma na ntangu ya mbote."

Kuyula bana :

- Bo vutulaka Yesu nki mvutu ?
(Yandi Mfumu ta fwa bo, yandi ta pesa bilanga na bantu ya nkaka.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bonso bo kele nkwa-ntoto, ke pesa yo na bantu ya nkaka.

Bana yimba ti kina :

Bo bakisaka nde Mfumu fweti pesa bo ndola.
Yandi fweti pesa ntoto na bantu ya nkaka.

8.8 Yesu songaka bo nde Nzambi ta katula bo na Kimfumu ya Nzambi ti pesa yo na bantu ya nkaka, sambu bo me ndima ve Mwana na Yandi.

Tangila bana: Matayo 21 :43

43 Yesu tubaka diaka nde : « Yo yina, Mono ke tubila beno nde Nzambi ta katula beno Kimfumu na Yandi, ebuna Yandi ta pesa yo na bantu yina ta salaka bisalu ya Kimfumu.

Kuyula bana :

- Mvutu ya Yesu, yo ke songa nde kingana yai vandaka kutadila nani ?
(Yo ke tadila bo ya vandaka kuwa Yesu. Bambuka nde Yandi vandaka kutuba na bantu ya ndimaka Yandi ve bonso Mesia-Mvulusi.)
- Na kati ya kingana, nge banza nde nkwa-ntoto ke songa nani ?
(Tata Nzambi)

Musoniki: Mama Lorella Rouster, des 'Ministères pour Chaque Enfant'

- Mwana ya nkwa-ntoto ke songa nani?
(Yesu, Mwana ya Nzambi)
- Basielo ya nkwa-ntoto tindaka ntete, bo ke songa nani ?
(Baprofete ya Nzambi ya kwisaka na ntuala ya Yesu.)
- Bantu ya fwaka basielo ti mwana ya nkwa-ntoto?
(Bo bantu ya yambaka ve Yesu bonso Mwana ya Nzambi, kansi bo zolaka kufwa Yandi.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bana sala bonso bo kele Yesu ke songa bantu nde kingana yai ke songa bo mosi.
Bo sala geste kusonga musapi nde: "Beno! Beno! Beno!"

"Nzambi kele na makasi sambu beno me yamba mwana na Yandi ve!"

Bana yimba ti kina :

Yesu tubaka kingana yai
Na bantu ya buyaka Yandi.

Kumanisa :

Bana, Tata Nzambi me tindila beto mwana na Yandi ya luzolo, Yesu Kristo. Yandi kwisaka sambu na kugulusa beto. Yandi monaka mpasi sambu na beto. Yandi fwaka sambu na beto, ti Yandi telamaka na lufwa. Nzambi zola beto kuyamba Yandi. Yandi ta vanda na makasi kana beto buya Mwana na Yandi.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kana nge me yamba Yesu ntete ve bonso Mvulusi na nge, keti nge ta sala yo bubuyai? Mono ta kinga na nima ya ecodim. Konso mwana ya me yamba Yesu ntete ve, kansi yandi zola kundima Yesu bubu, yandi kwisa, mono ta sadisa yandi.

Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu :

Mbala ya nkaka nge zaba nde nge kele mukristo. Nge me yamba Yesu, ti nge bambuka ntangu ya nge zengaka mambu yina. Devoir mono ke pesa beno bakristo bubuyai ikele kutula bampangi ti banduku ya nkaka na lombilu, ebuna kusonga bantu 3 na mposo yai mpila ya nge yambaka Yesu. Nzambi ta sadisa nge.

(Moniteur, bambuka kubikala kukinga fioti na nima ya ecodim bonso nge me sila, kusadisa bayina zola yamba Yesu bubuyai.)

===NSUKA YA LESO 8===

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Kingana ya ke tadila mvutu na beto na Yesu

Leso 9. Bantu ya buyaka kukwisa na fete ya nene Luka 14 :16-24

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kutula bampangi ya nkaka na lombilu, mpi kusonga bantu 3 mpila ya nge yambaka Yesu Kristo. Nani songaka bantu 3 mpila nge yambaka Yesu ? Nki mutindu bo yambaka kitemwe na nge ? Kana nge monaka mpila ve kusonga bantu 3, nani songaka ata muntu mosi to bantu zole ? Felisatio na beno ya ke tula ngolo na kusala badevoir ya beto ke pesaka.

Kikuma ya Leso Yai :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi ke bingaka bantu yonso na fête na Yandi na zulu, ebuna konso muntu fweti ndima to buya.

Verse ya Kulonguka :

« ...Mfumu tubilaka muntu na yandi nde : 'Kwenda na banzila ya nene ti na banzila ya fioti yina kele na nseke. Songa bantu bo kwisa na fete yai, sambu mono zola nde nzo na mono kufuluka na bantu.' »

Luka 14 :23

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Kwenda Nord, Kwenda Sud
Kwisa na Yesu Kristo
Mono Kele na Nzo Kitoko

Kuyantika Leso :

Kana fami na nge sala fete, bo ke bingaka banani ? [*Moniteur, kinga fioti sambu bana lenda pesa mvutu.*] Ee, bampangi, bantu ya fami, banduku. Mbala ya nkaka muntu me binga nge na fete na yandi, yo yina, beto mpi binga yandi na fete na nge. Mbala ya nkaka nge binga mfumu ke pesa nge kisalu, to mfumu ya nge ZOLA yandi kupesa nge kisalu.

Yesu telaka kingana ya muntu mosi ya salaka fete. Muntu yina kele bonso Nzambi, ti fete ya Yesu zola beto kuyindula kele fete na ntoto yai ve, kansi fete ya nene, fete ya mbote na zulu. Luka kapu 14, yantika kutanga na nzila 16 :

Malongi ya nene ya lesu yai na bandambu 5 :

9.1 Muntu yidikaka fete ya nene ti bingaka bantu nde bo kwisa kudia.

Tangila bana : Luka 14 :16---17

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

16 Yesu nde : « Muntu mosi yidikaka fete ya nene, ebuna yandi bingaka bantu mingi na kwisa na fete yina.

17 Ntangu bo me yidika mambu yonso ya fete imene, yandi tindaka muntu na yandi sambu na kutubila bantu yina ya yandi bingaka nde : 'Beno kwisa, sambu fete me yilama ntangu yai.'

Kuyula bana :

- Muntu ya salaka fete, yandi bingaka bantu ikwa kukwisa? (Bantu mingi)
- Yandi songaka muntu na yandi kusala nki ? (Kusonga bantu nde ntangu ya fete me lunga, bo kwisa.)

Bana kusala sambu na kusonga nki me salama :

Bageste bonso bo ke lamba madia ya fete ; bageste bonso bo ke binga bantu.

Bana yimba ti kina :

Muntu salaka fete ya nene.

Yandi bingaka bantu mingi.

9.2 Bantu yonso buyaka kukwisa. Mabanza na bo vandaka na fete yina ve, kansi na bisalu na bo mutindu na mutindu.

Tangila bana : Luka 14 :18-20

18 Kansi na kati ya bantu yina yonso, konso muntu vandaka kupesa mvutu ya mutindu mosi nde : 'Songa mfumu na nge nde mono ke mona mpila ya kwisa na fete ve.' Muntu ya ntete tubilaka muntu yina nde : 'Mono me sumba kilanga na mono, ebuna mono fweti kwenda kutala yo. Pardo, yandi lolula mono.'

19 Muntu ya nkaka nde : 'Mono me sumba bangombe na mono kumi, ebuna mono me kwenda kumeka bo kana bo kele ngolo na kusala kusalu. Pardo, yandi lolula mono.'

20 Yankaka diaka nde : 'Mono me kwela sesepi yai ; yo yina mono ke mona mpila ya kwisa ve.'

Kuyula bana :

- Na kati ya bantu ya mfumu bingaka kukwisa na fete, bantu ikwa ndimaka kukwisa ? (Ata muntu mosi ve.)
- Sambu na nki bo tubaka nde bo lenda kwisa ve ? (Mosi me sumba ntoto, yandi fweti kwenda kutala yo ; mosi me sumba bangomba 10, yandi fweti meka bo; mosi me kwela sesepiyai.)

Sambu na kumona baleso ya nkaka ya Kituba (ti bandinga ya nkaka) ya nge lenda sadila na dibundu na nge, tala site yai : www.teachingforafrica.org (un site des "Ministères pour Chaque Enfant.") »

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bageste bonso bo ke buya. Konso mwana tuba nde, "Pardo, mono ta kwisa ve."

Bana yimba ti kina :

Bantu mingi buyaka. 'Beto ta kwisa ve, ve, ve.'

3. Ntangu sielo pesaka rapport na mfumu, mfumu na yandi waka makasi, ebuna yandi songaka sielo kukwenda kusosa bantu ya nkaka na konso kisika, kubinga bo na fete na yandi.

Tangila bana : Luka 14 :21

21 Ebuna muntu yina vutukaka na mfumu na yandi, yandi zabisaka yandi mambu yina. Mfumu na yandi waka makasi mingi, ebuna yandi tubilaka muntu na yandi nde : 'Kwenda nswalu na bazandu ti na babalabala ya bwala. Baka bansukami, bantu yina ke na maboko-kifu to makulu-kifu, ti bantu ya kufwa-meso, ebuna kwisa kunata bo awa.'

Kuyula bana :

- Nki mutindu mfumu bakaka nsangu nde bantu mingi buyaka kukwisa na fete na yandi ?
(Yandi waka makasi mingi.)
- Wapi Mfumu songaka muntu na yandi kubinga bantu ya nkaka ?
(Na bazandu tu na babalabala)
- Mfumu songaka yandi kusosa bantu ya nki mutindu ?
(Bansukami, bantu yina ke na maboko-kifu to makulu kifu to kufwa-meso)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bageste bonso bo ke binga bantu kukwisa.

Bana yimba ti kina :

Mfumu bingaka bantu ya nkaka, 'Kwisa na fete na mono.'
Mfumu bingaka bansukami.

4. Sielo bingaka bantu yina, kansi ata bantu kwisaka, sika vandaka kubikala na fete.

Tangila bana: Luka 14 :22

22 Ebuna muntu yina kwendaka ; ntama ve yandi kwisa kutubila mfumu na yandi nde, 'Mfumu, mono me sala mutindu nge me songa mono, kansi bisika ya nkaka me bika sambu na bantu ya nkaka.'

Kuyula bana :

- Keti nsadi lemfukaka na ndinga na mfumu na yandi ?
(Ee, yandi salaka yina ya mfumu songaka yandi ya kusala.)
- Bantu ya yandi bingaka mbala yai, keti bo ndimaka kukwisa, to bo buyaka ?
(Bantu yai ndimaka, ti bo kwisaka.)
- Keti bo fulusaka nzo ya fete to ve ?
(Ikele ve. Bisika ya nkaka vandaka kubika sambu na bantu ya nkaka.)

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bageste bonso bo ke yamba bantu na fete. Bageste ya songa nde bisika ya me bikala.

Bana yimba ti kina :

Bisika ya nkaka me bikala !

5. Ebuna Mfumu songaka nde nsadi sosa bantu ya nkaka na konso kisika, sambu fete na yandi kufuluka. Bo ya ndima, bo bantu ta dia, kansi bo ya me buya, bo ta dia ve.

Tangila bana : Luka 14 :23-24

23 Ntangu yai, mfumu tubilaka muntu na yandi nde : 'Kwenda na banzila ya nene ti banzila ya fioti yina kele na nseke. Songa bantu bo kwisa na fete yai, sambu mono zola nde nzo na mono kufuluka na bantu.

24 Mono ke tubila beno nde ata muntu mosi ve na kati ya bantu yina ya mono bingaka ntete ta kwisa kudia fete na mono !"

Kuyula bana :

- Ntangu yina, mfumu songaka nsadi kukwenda wapi kubinga bantu?
(Na banzila ya nene, ti ya fiotiyina kele na nseke)
- Mfumu zolaka nki?
(Yandi zolaka nde nzo na yandi ya fete kufuluka na bantu."
- Na nsuka, nani ta dia fete yina ?
(Bo ya ndimaka kubinga ya mfumu.)
- Nki bamvutu zole bo lenda tuba ?
(‘E, mono ke kwisa, merci’; to ‘Pardon, mono ta kwisa ve.’

Bana sala sambu na kusonga nki me salama :

Bageste bonso bo ke binga bantu na konso sika kukwisa na fete.

Bana yimba ti kina :

Mfumu zola nzo na yandi kufuluka ! Kufuluka ! Kufuluka ! Kufuluka !

Kumanisa :

Na kingana yai, Yesu ke songa beto nde Nzambi ke sala fete ya nene na zulu. Yandi ke bingaka bantu yonso, kansi nani ta dia fete yina ? Kaka bo ya ndima kubinga na Yandi !

Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu :

Nzambi zola bantu yonso kuvanda na fete na Yandi na zulu. Yandi me tinda beto bakwikidi kubinga bantu. Devoir mono ke pesa beno bakristo mposo yai, yo yai : Kwenda kubinga mpangi to nduku mosi kukwisa na Yesu.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kana nge me ndima Yesu Kristo, Mwana ya Nzambi, ntete ve bonso Mvulusi na nge, zaba nde Yandi ke kubinga nge. Kaka tuba 'Ee, Yesu, mono ndima Nge bonso Mvulusi ti Mfumu na mono bubuyai.' Kana nge sala yo na ntima na nge yonso, na ntima ya kieleka, Yandi ta gulusa nge. Nge ta vanda na fete ya nene na Yandi na zulu.

===Nsuka ya Leso 9 ti Nsuka ya Mukanda Yai

Atasio, moniteur !

Kana nge me defa mukanda yai na Centre des Matériels ya 'Ministères pour Chaque Enfant,' vutula yo na sika yina. Matériels ya mpa ke kinga nge kuna ! Yai ya nge me sadila imene, yo mpi lenda sadisa dibundu ya nkaka. Merci mingi, ti Nzambi sakumuna nge.